

“МТЕЛ” а.д. БАЊА ЛУКА

**Консолидовани финансијски извјештаји
за период од шест мјесеци који се
завршава 30. јуна 2021. године и
Извјештај независног ревизора**

САДРЖАЈ

	Страна
ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	1 - 5
КОНСОЛИДОВАНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	
Консолидовани извјештај о добитку и губитку и осталом укупном резултату	6
Консолидовани извјештај о финансијском положају	7
Консолидовани извјештај о промјенама у капиталу	8
Консолидовани извјештај о новчаним токовима	9
Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје	10 - 61

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ “МТЕЛ” а.д. БАЊА ЛУКА

Мишљење

Извршили смо ревизију приложених консолидованих финансијских извјештаја “Мтел” а.д. Бања Лука и његових зависних друштава (заједно у даљем тексту “Група”), који обухватају консолидовани извјештај о финансијском положају на дан 30. јуна 2021. године и консолидовани извјештај о добитку и губитку и осталом укупном резултату, консолидовани извјештај о промјенама у капиталу и консолидовани извјештај о новчаним токовима за годину која се завршава на тај дан, као и напомене уз консолидоване финансијске извјештаје, укључујући и преглед значајних рачуноводствених политика.

По нашем мишљењу, приложени консолидовани финансијски извјештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, финансијску позицију Групе на дан 30. јуна 2021. године, као и резултате њеног пословања и токове готовине за период од шест мјесеци који се завршава на тај дан у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ).

Основа за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Међународним стандардима ревизије (МСР). Наше одговорности у складу са тим стандардима детаљније су описане у одјељку нашег извјештаја *Одговорности ревизора за ревизију консолидованих финансијских извјештаја*. Ми смо независни у односу на Групу у складу са *Кодексом етике за професионалне рачуновође* Одбора за међународне етичке стандарде за рачуновође (*ИЕСБА Кодекс*) и испунили смо наше етичке одговорности у складу са *ИЕСБА Кодексом*. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбјеђују основу за изражавање нашег мишљења.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која су, по нашем професионалном просуђивању, била од највећег значаја у нашој ревизији консолидованих финансијских извјештаја текућег периода. Ова питања су обрађена у контексту ревизије консолидованих финансијских извјештаја у цјелини, као и у формирању нашег мишљења о њима и ми не изражавамо посебно мишљење о овим питањима.

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ “МТЕЛ” а.д. БАЊА ЛУКА (Наставак)

Кључна питања ревизије (Наставак)

Кључно питање ревизије	Примјењене процедуре ревизије
1. Признавање прихода (тачност евидентирања прихода због сложености информационих система за генерисање прихода од извршених услуга) Напомена 5. уз консолидоване финансијске извјештаје	

Постоји инхерентни ризик у вези са тачношћу признатих прихода од извршених услуга који произилази из сложености информационих система (ИТ) Групе преко којих се мјери остварени саобраћај, тарифирање цијена, одобрени бесплатни саобраћај и остали попусти у процесу генерисања прихода.

На бази спроведених процедура, нисмо идентификовали значајне налазе у односу на тачност евидентираних прихода за период од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуна 2021. године.

Процјенили смо најважније ИТ системе Групе за евидентирање оствареног саобраћаја, тарифирање цијена и фактурисање услуга купцима и спровели тестове релевантних контрола над овим системима, тестирали смо релевантне контроле над преносом података из одговарајућих информационих система у главну књигу, као и контроле над процесом плаћања рачуна од стране купаца и процесом рјешавања жалбених захтјева купаца.

На бази узорка смо тестирали усаглашеност цијена и услова попушта на фактурама купаца са важећим цјеновником и условима попушта.

Кључно питање ревизије	Примјењене процедуре ревизије
2. Разграничење прихода и расхода због процјена уговорених одобрених и остварених роаминг попушта у међународном саобраћају Напомене 23. и 32. уз консолидоване финансијске извјештаје	

Обрачунати нефактурисани приходи Групе од роаминг попушта уговорених са другим операторима у међународном саобраћају, као и укалкулисани расходи за роаминг попусте одобрене другим операторима од стране Групе су изабрани за кључно питање ревизије због тога што укључују значајан обим процјена руководства које се односе на испуњење услова из појединачних уговора са одређеним операторима.

На бази спроведених процедура, нисмо идентификовали значајне налазе у односу на обрачунате попусте по основу оствареног роаминг саобраћаја за период од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуна 2021. године.

Прегледали смо уговоре са најзначајнијим операторима по оствареном приходу/расходу од роаминг попушта, спровели смо тестове над узорком улазних/излазних рачуна према операторима и провјерили њихову тачност, као и усклађеност са условима дефинисаним у уговорима о роаминг попустима.

Извршили смо провјеру фактурисања износа роаминг-а са обрачунима и поравнањима добијеним од клиринг кућа за период од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуна 2021. године.

Такође смо провјерили и конзистентност у примјени рачуноводствених политика Групе приликом евидентирања роаминг попушта.

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ “МТЕЛ” а.д. БАЊА ЛУКА (Наставак)

Кључна питања ревизије (Наставак)

Кључно питање ревизије	Примјењене процедуре ревизије
3. Капитализација трошкова улагања у нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрему, као и њихово вредновање након почетног признавања, Напомене 12. и 14. уз консолидоване финансијске извјештаје	

Наведено кључно ревизорско питање је изабрано због тога што обухвата значајне процјене руководства Групе приликом саме капитализације трошкова улагања у софтвер и некретнине, постројења и опрему, као и приликом одређивања периода амортизације и накнадног одмјеравања надокнадиве вриједности ових средстава због релативно брзих технолошких промјена које су карактеристичне за телекомуникациону дјелатност.

На бази спроведених процедура, нисмо идентификовали значајне налазе у односу на адекватност капитализације трошкова улагања у нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрему, као и њихово накнадно вредновање након почетног признавања у периоду од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуна 2021. године.

Тестирали смо на бази узорка издатке Групе евидентираних на трошковима текућег периода, као и повећања која је Група током године евидентирала на нематеријалним улагањима и некретнинама, постројењима и опреми, са становишта испуњености критеријума за капитализацију издатака, односно њихово признавање као трошкова у текућем периоду. Анализирали смо процјене руководства Групе у вези са постојањем индикатора обезврјеђења нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме, као што су измјене у коришћењу, смањење тржишне вриједности, уочавање физичких оштећења и сл. Размотрили смо примјењене стопе амортизације у односу на животни вијек средстава, планове замјене средстава, претходна искуства код расходовања, као и остварене приходе и расходе од отуђења појединих средстава. Тестирали смо интерне контроле имплементираних од стране руководства Групе у овом процесу. На бази узорка смо провјерили аритметичку тачност обрачуна амортизације и упоредили стопе са претходним обрачунским периодом. Поред тога, тестирали смо инвестиције у току према старосној структури улагања, физичком стању, додатно капитализованим трошковима у току периода, моменту стављања у употребу и почетку амортизовања.

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ “МТЕЛ” а.д. БАЊА ЛУКА (Наставак)

Одговорности руководства и лица овлашћених за управљање за консолидоване финансијске извјештаје

Руководство Групе је одговорно за састављање и истинито приказивање консолидованих финансијских извјештаја у складу са МСФИ, као и за оне интерне контроле које руководство одреди као неопходне у припреми консолидованих финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале усљед криминалне радње или грешке.

При састављању консолидованих финансијских извјештаја, руководство је одговорно за процјену способности Групе да настави пословање по начелу сталности, објелодањујући, када је то примјенљиво, питања која се односе на наставак пословања и коришћење рачуноводствене основе сталности пословања, осим уколико руководство не намјерава да ликвидира Групу или да обустави пословање, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Лица овлашћена за управљање одговорна су за надзор над процесом финансијског извјештавања Групе.

Одговорности ревизора за ревизију консолидованих финансијских извјештаја

Наш циљ је да се, у разумној мјери, увјеримо да консолидовани финансијски извјештаји у цјелини не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале усљед криминалне радње или грешке, и да издамо извјештај ревизора који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање је висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија извршена у складу са МСР увијек открити материјално значајан погрешан исказ када он постоји. Погрешни искази могу настати усљед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним уколико се може у разумној мјери очекивати да они, појединачно или у збиру, утичу на економске одлуке корисника које се доносе на основу ових консолидованих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са МСР, ми користимо професионално просуђивање и задржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Идентификујемо и процјењујемо ризике од материјално значајног погрешног исказа у консолидованим финансијским извјештајима, насталог усљед криминалне радње или грешке, осмишљавамо и извршавамо ревизорске процедуре које одговарају тим ризицима и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и одговарајући да обезбиједо основу за наше мишљење. Ризик од неоткривања материјално значајног погрешног исказа насталог усљед криминалне радње је већи од ризика од материјално значајног погрешног исказа насталог усљед грешке, пошто криминална радња може подразумијевати тајне споразуме, фалсификовање, намјерне пропусте, лажне исказе или заобилажење интерне контроле.
- Сагледавамо интерне контроле које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о дјелотворности интерних контрола Групе.
- Оцјењујемо адекватност примјењених рачуноводствених политика и оправданост рачуноводствених процјена и са њима повезаних објелодањивања извршених од стране руководства.

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ “МТЕЛ” а.д. БАЊА ЛУКА (Наставак)

Одговорности ревизора за ревизију консолидованих финансијских извјештаја (наставак)

- Доносимо закључак о адекватности примјене начела сталности пословања од стране руководства и, да ли, на основу прибављених ревизијских доказа, постоји материјално значајна неизвјесност у вези са догађајима или околностима који могу изазвати значајну сумњу у погледу способности Групе да настави пословање по начелу сталности. Уколико закључимо да постоји материјално значајна неизвјесност, ми смо у обавези да скренемо пажњу у нашем извјештају ревизора на одговарајућа објелодањивања наведена у консолидованим финансијским извјештајима, или да модификујемо наше мишљење, уколико су таква објелодањивања неадекватна. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прибављеним до датума нашег извјештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу проузроковати да Група престане да послује у складу са начелом сталности.
- Дајемо оцјену опште презентације, структуре и садржаја консолидованих финансијских извјештаја, укључујући и објелодањивања, као и да ли консолидовани финансијски извјештаји приказују поткрепљујуће трансакције и догађаје на начин којим се постиже истинита и објективна презентација.
- Прибављамо довољно одговарајућих ревизијских доказа у вези са финансијским информацијама ентитета или пословним активностима у оквиру Групе ради изражавања мишљења о консолидованим финансијским извјештајима. Одговорни смо за усмјерење, надзор и вршење ревизије групе. Ми смо искључиво одговорни за наше ревизорско мишљење.

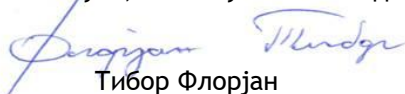
Ми комуницирамо са лицима овлашћеним за управљање у вези са, између осталог, планираним обимом и временом ревизије и значајним налазима ревизије, укључујући и значајне недостатке у интерним контролама које идентификујемо током наше ревизије.

Такође обезбјеђујемо лицима овлашћеним за управљање изјаву да се придржавамо релевантних етичких захтјева у вези са независношћу и да ћемо им саопштити све односе и остала питања за које се у разумној мјери може очекивати да се одражавају на нашу независност, и, гдје је то примјенљиво, одговарајуће мјере заштите.

Од питања саопштених лицима овлашћеним за управљање, одређујемо она питања која су била од највећег значаја у ревизији консолидованих финансијских извјештаја текућег периода и, сходно томе, представљају кључна питања ревизије. Ми описујемо ова питања у нашем извјештају ревизора, осим уколико закон или регулатива искључују јавно објелодањивање у вези са питањем или, када, у изузетно ријетким околностима, одлучимо да питање не би требало да се саопшти у нашем извјештају због тога што се у разумној мјери може очекивати да негативне посљедице саопштавања превазиђу корист за јавни интерес од саопштавања тог питања.

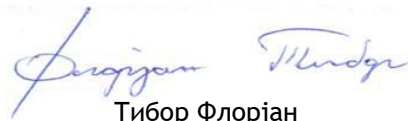
Партнер ангажовања на ревизији чији је резултат рада овај извјештај независног ревизора је Тибор Флорјан.

Бања Лука, 12. август 2021. године

Тибор Флорјан

Лице овлашћено за заступање
БДО д.о.о. Бања Лука

Тибор Флорјан

Овлашћени ревизор
БДО д.о.о. Бања Лука

**КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТКУ И ГУБИТКУ И ОСТАЛОМ УКУПНОМ РЕЗУЛТАТУ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
(У Конвертибилним маркама)**

	Напомене	Период који се завршава 30. јуна 2021.	Период који се завршава 30. јуна 2020.
Приходи од продаје робе и услуга	5	239,061,034	232,837,080
Остали пословни приходи	6	3,966,527	4,034,144
Трошкови материјала, робе и везаних услуга	7	(29,886,223)	(30,818,588)
Трошкови запослених	8	(44,252,871)	(43,193,668)
Трошкови амортизације	12,13,14	(64,717,731)	(69,822,658)
Трошкови производних услуга	9	(55,708,834)	(53,438,156)
Остали пословни расходи	10	(13,872,500)	(14,832,547)
Финансијски приходи- каматносни	11	449,732	322,925
Финансијски приходи- остали	11	126,613	173,421
Обезвређење финансијских средстава	21	(2,476,895)	(3,039,829)
Финансијски расходи	11	(4,043,575)	(4,159,567)
Учешће у резултату придружених друштава	15	2,360,478	(1,665,422)
Добитак прије опорезивања		31,005,755	16,397,135
Порез на добитак	34 (а)	(2,933,115)	(1,924,470)
Нето добитак		28,072,640	14,472,665
Остали укупни резултат, умањен за порезе:			
(а) Ставке које могу бити накнадно реклаификоване у добитке и губитке: (Губици)/Добици од финансијске имовине чија се фер вриједност мјери кроз остали укупни резултат	16	-	(1,019)
Укупни остали резултат, умањен за порезе		-	(1,019)
Укупни резултат за период		28,072,640	14,471,646
Нето добитак периода који припада:			
Власницима Групе		28,072,640	14,472,665
Власницима учешћа без права контроле		-	-
		28,072,640	14,472,665
Укупни резултат за период који припада:			
Власницима Групе		28,072,640	14,471,646
Власницима учешћа без права контроле		-	-
		28,072,640	14,471,646
Зарада по акцији:			
Основна и разријеђена зарада по акцији	36	0.0571	0.0295

Приложени консолидовани финансијски извјештаји Групе су утврђени од стране менаџмента "Мтел" а.д. Бања Лука дана 31. јула 2021. године.

Потписано у име Друштва и Групе:

Марко Лопичић
Генерални директор

М.П.

Јасмина Лопичић
Извршни директор за финансије

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових
консолидованих финансијских извјештаја.

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ
На дан 30. јун 2021. године
(У Конвертибилним маркама)

	Напомене	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања и <i>goodwill</i>	12	283,765,863	278,900,168
Имовина с правом кориштења	13	52,491,010	55,127,820
Некретнине и опрема	14	643,899,333	636,999,011
Улагања у придружена друштва	15	197,590,899	181,012,163
Остала улагања	16	29,068	29,068
Дугорочна потраживања и кредити	17	357,326	372,615
Одложена пореска средства	34 (в)	1,068,413	1,036,833
		1,179,201,912	1,153,477,678
Обртна имовина			
Залихе	18	17,124,468	18,095,333
Имовина намијењена продаји		17,041	19,560
Купци	19	89,510,429	82,435,844
Потраживања за преплаћени порез на добитак	34 (д)	1,003,041	497,429
Друга потраживања	20	1,242,330	1,277,056
Депозити и потраживања за кредите	22	8,347,759	11,107,238
Активна временска разграничења	23	17,575,853	17,461,612
Готовина и готовински еквиваленти	24	10,964,980	9,268,164
		145,785,901	140,162,236
Укупна актива		1,324,987,813	1,293,639,914
ПАСИВА			
Капитал			
Акцијски капитал	25	491,383,755	491,383,755
Законске резерве	25	49,265,052	49,209,597
Нереализовани губици од финансијске имовине чија се фер вриједност мјери кроз остали укупни резултат		(1,641)	(1,641)
Остале резерве - резерве по основу инвестиционе обавезе	25	97,791,500	97,791,500
Нераспоређени добитак		24,333,737	44,517,676
		662,772,403	682,900,887
Дугорочне обавезе и резервисања			
Каматносни кредити и позајмице	26	224,799,182	237,491,265
Обавезе по основу закупа	27	41,547,570	44,260,172
Остале дугорочне обавезе		39,258,475	34,317,753
Разграничени приходи	28	30,918	37,101
Бенефиције за запослене	29	6,263,126	6,491,502
Резервисања	30	1,845,029	1,845,029
Одложене пореске обавезе	34 (г)	10,785,083	10,691,455
		324,529,383	335,134,277
Краткорочне обавезе			
Каматносни кредити и позајмице	26	102,200,458	99,096,071
Обавезе по основу закупа	27	12,826,590	12,445,732
Добављачи	31	84,955,819	76,831,115
Пасивна временска разграничења	32	31,907,496	26,044,214
Бенефиције за запослене	29	685,115	671,881
Резервисања	30	1,987,654	1,987,654
Разграничени приходи	28	12,367	12,367
Обавезе за дивиденду	36	57,240,385	22,995,752
Остале обавезе	33	45,870,143	35,519,964
		337,686,027	275,604,750
Укупна пасива		1,324,987,813	1,293,639,914

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових консолидованих финансијских извјештаја.

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ
 За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
 (У Конвертибилним маркама)

	Акцијски капитал	Законске резерве	Нереализовани (губици)/добити од финансијске имовине чија се фер вриједност мјери кроз остали укупни резултат	Остале резерве - резерве по основу инвестиционе обавезе	Нераспоређени добитак	Укупно
Стање, 1. јануар 2020. године	491,383,755	49,141,766	(676)	97,791,500	47,769,162	686,085,507
Нето добитак за период од 1. јануара до 30. јуна 2020. године	-	-	-	-	14,472,665	14,472,665
Укупни остали резултат за период од 1. јануара до 30. јуна 2020. године	-	-	(1,019)	-	-	(1,019)
Укупни резултат за период	-	-	(1,019)	-	14,472,665	14,471,646
Расподјела добитка:						
Дивиденде акционарима	-	-	-	-	(43,575,759)	(43,575,759)
Законске резерве	-	61,501	-	-	(61,501)	-
Стање, 30. јун 2020. године	491,383,755	49,203,267	(1,695)	97,791,500	18,604,567	656,981,394
Нето добитак за период од 1. јула до 31. децембра 2020. године	-	-	-	-	42,090,009	42,090,009
Укупни остали резултат за период од 1. јула до 31. децембра 2020. године	-	-	54	-	-	54
Укупни резултат за период	-	-	54	-	42,090,009	42,090,063
Нето добици/губици периода признати директно у капиталу	-	-	-	-	(3,806)	(3,806)
Расподјела добитка:						
Привремена дивиденда акционарима	-	-	-	-	(16,166,764)	(16,166,764)
Законске резерве	-	6,330	-	-	(6,330)	-
Стање, 31. децембар 2020. године	491,383,755	49,209,597	(1,641)	97,791,500	44,517,676	682,900,887
Нето добитак за период од 1. јануара до 30. јуна 2021. године	-	-	-	-	28,072,640	28,072,640
Укупни резултат за период	-	-	-	-	28,072,640	28,072,640
Нето добици/губици периода признати директно у капиталу	-	-	-	-	11,632	11,632
Расподјела добитка (Напомена 36):						
Дивиденде акционарима	-	-	-	-	(48,212,756)	(48,212,756)
Законске резерве	-	55,455	-	-	(55,455)	-
Стање, 30. јун 2021. године	491,383,755	49,265,052	(1,641)	97,791,500	24,333,737	662,772,403

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових консолидованих финансијских извјештаја.

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА
 За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
 (У Конвертибилним маркама)

	Период који се завршава 30. јуна 2021.	Период који се завршава 30. јуна 2020.
Токови готовине из пословних активности		
Приливи од продаје и примљени аванси	234,613,211	234,573,402
Остали приливи из редовног пословања	2,201,905	2,526,760
Одливи за набавке материјала, горива, енергије и друге трошкове	(86,569,101)	(100,770,018)
Одливи по основу бруто зарада и накнада зарада	(36,416,007)	(36,857,581)
Одливи по основу камата	(3,817,909)	(4,005,325)
Одливи по основу пореза из резултата	(3,324,761)	(3,198,624)
Одливи по основу осталих дажбина	(3,913,094)	(3,077,873)
<i>Нето прилив готовине из пословних активности</i>	102,774,244	89,190,741
Токови готовине из активности пласирања и инвестирања		
Набавке некретнина, опреме и нематеријалних улагања	(28,082,731)	(30,677,704)
Прилив по основу продаје некретнина, опреме и нематеријалних улагања	131,692	29,536
Приливи од камата	442,201	321,662
Приливи/(Одливи) по основу дугорочних финансијских пласмана	19,091	(280,615)
Приливи/(Одливи) по основу краткорочних финансијских пласмана	1,780,511	(6,382,858)
Одливи по основу улога у зависна и придружена друштва	(13,911,815)	(59,613,621)
<i>Нето одлив готовине из активности пласирања и инвестирања</i>	(39,621,051)	(96,603,600)
Токови готовине из активности финансирања		
Приливи по основу дугорочних кредита	16,000,000	37,724,468
Приливи по основу краткорочних кредита	-	12,487,438
Одливи по основу дугорочних финансијских обавеза	(46,031,827)	(42,328,511)
Одливи по основу краткорочних кредита	-	(6,258,656)
Одливи за дивиденде и привремене дивиденде акционарима	(13,517,983)	(12,854,308)
Одливи по основу плаћања обавезе за закуп	(6,740,496)	(6,717,883)
Одливи по основу осталих краткорочних обавеза	(11,166,071)	(6,286,979)
<i>Нето одлив готовине из активности финансирања</i>	(61,456,377)	(24,234,431)
Нето повећање/(смањење) готовине и готовинских еквивалената	1,696,816	(31,647,290)
Готовина и готовински еквиваленти на почетку периода	9,268,164	47,934,287
Готовина и готовински еквиваленти на крају периода	10,964,980	16,286,997

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових консолидованих финансијских извјештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Матично друштво “Мтел” а.д. (у даљем тексту: “Друштво”) са сједиштем у Бањој Луци, Република Српска, Босна и Херцеговина, налази се на адреси Вука Караџића 2. Пуни пословни назив Друштва је “Телекомуникације Републике Српске” а.д. Бања Лука, а Друштво се у свом пословању користи са додатна два скраћена пословна имена – “Мтел” а.д. Бања Лука и “Телеком Српске” а.д. Бања Лука.

Већински власник Друштва је Предузеће за телекомуникације “Телеком Србија” а.д. Београд, Србија, које посједује 65.01% акција Друштва.

На дан 30. јуна 2021. године Друштво је, у свом власништву имало улоге у зависна друштва према сљедећој структури (заједно у даљем тексту - “Група”):

ЗАВИСНА ДРУШТВА	Удио
<i>Logosoft д.о.о.</i> Сарајево, Босна и Херцеговина	100% Друштво
<i>Блицнет д.о.о.</i> Бања Лука, Босна и Херцеговина	100% Друштво
<i>Телрад Нет д.о.о.</i> Бијељина, Босна и Херцеговина	100% Друштво
<i>Елта-Кабел д.о.о.</i> Добој, Босна и Херцеговина	100% Друштво
<i>Финанц д.о.о.</i> Бања Лука, Босна и Херцеговина	100% Друштво

На дан 30. јуна 2021. године Друштво је, у свом власништву имало улоге и у придружена друштва према сљедећој структури:

ПРИДРУЖЕНА ДРУШТВА	Удио
<i>МТЕЛ д.о.о.</i> Подгорица, Црна Гора	49% Друштво
	51% Телеком Србија а.д. Београд
<i>МТЕЛ Global д.о.о.</i> Београд, Србија	41% Друштво
	59% Телеком Србија а.д. Београд

Придружено друштво GO4YU д.о.о. Београд је 3. септембра 2020. године, на основу Рјешења Агенције за привредне регистре Републике Србије, промијенило пословно име у *МТЕЛ Global* д.о.о. Београд.

На дан 30. јуна 2021. године, Група је имала 2,565 запослених (на дан 31. децембра 2020. године: 2,585 запослених).

Основна дјелатност Групе је пружање телекомуникационих услуга, од којих су најзначајније услуге домаћег и међународног телекомуникационог саобраћаја. Поред тога, Група нуди и широк спектар осталих телекомуникационих услуга, укључујући остале услуге фиксне и мобилне мреже, IP телевизија, закуп линија, приватни водови, услуге на цијелом мрежном подручју, додатне услуге у области мобилне мреже, интернет и мултимедијалне услуге. Група такође пружа услуге у области закупа, изградње, управљања и заштите телекомуникационе инфраструктуре.

На дан 30. јуна 2021. године, Група је обезбјеђивала телекомуникационе услуге за укупно 1,733,939 корисника (31. децембар 2020. године: 1,713,534 корисника).

Органи Друштва су: Скупштина акционара, Управни одбор, Извршни одбор, Генерални директор, Одбор за ревизију и интерни ревизор.

Генерални директор Друштва на дан 30. јуна 2021. године је: Марко Лопичић.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (Наставак)

Чланови Управног одбора на дан издавања ових консолидованих финансијских извјештаја су:

Владимир Лучић
Данијела Малетић
Дејан Царевић
Славко Митровић
Драшко Марковић
Бранко Маловић
Ненад Томовић

Чланови Извршног одбора на дан издавања ових консолидованих финансијских извјештаја су:

Марко Лопичић
Јасмина Лопичић
Радмила Бојанић
Милан Алексијевић
Владимир Четровић
Никола Рудовић

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Изјава о усаглашености

Приложени финансијски извјештаји представљају консолидоване финансијске извјештаје Групе и састављени су у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ).

2.2. Основе вредновања

Консолидовани финансијски извјештаји Групе су састављени по начелу набавне вриједности (историјског трошка), осим за ревалоризацију одређених финансијских инструмената, финансијске имовине чија се фер вриједност мјери кроз остали укупан резултат, који су вредновани по фер вриједности, као што је објашњено у рачуноводственим политикама за финансијске инструменте. Историјски трошак је генерално заснован на фер вриједности накнаде плаћене у замјену за робу и услуге.

Фер вриједност је цијена коју би примили од продаје имовине или платили за пренос обавеза у уобичајеној трансакцији између тржишних учесника на дан вредновања, без обзира да ли је та цијена директно провјерљива или процијењена коришћењем других техника вредновања. Приликом процијењивања фер вриједности имовине или обавеза, Група узима у обзир оне карактеристике имовине или обавеза које би узели у обзир и други учесници на тржишту приликом одређивања цијене имовине или обавеза на датум вредновања. Средства која су стечена куповином зависног друштва и која се појединачно могу идентификовати, као и стварне и потенцијалне обавезе у пословној комбинацији, иницијално су одмјерена по фер вриједности на дан стицања.

Консолидовани финансијски извјештаји Групе су састављени по начелу сталности пословања (going concern концепт), које подразумијева да ће Група наставити да послује у догледној будућности. Група улаже напоре да задржи и унаприједи тржишну позицију путем конвергентних и мултимедијалних услуга, ИСТ услуга, уређаја и опреме и модернизације мреже.

Група континуирано послује са нето добитком, детаљно прати ликвидност, доспијеће обавеза као и наплату потраживања. Група остварује новчане приливе из пословних активности, а има на располагању и екстерне изворе финансирања. Менаџмент Групе сматра да ће средства из екстерних извора финансирања заједно са очекиваним приливима из пословних активности бити довољна да Група испуни своје уговорне обавезе у 2021. години.

2.3. Функционална валута и валута презентација

Износи у приложеним консолидованим финансијским извјештајима су изражени у Конвертибилним маркама (КМ) која представља функционалну и званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године**
**2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ
ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (Наставак)**
2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих МРС/МСФИ

Сљедећи нови стандарди, измјене постојећих стандарда и интерпретације издате од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("IASB") и интерпретације издате од стране Комитета за међународне интерпретације финансијског извјештавања ("IFRIC"), су ступиле на снагу током текућег финансијског периода:

	На снази на дан или након
Нови стандарди и измјене постојећих стандарда на снази у текућем финансијском периоду	
МСФИ 9 „Финансијски инструменти“, МРС 39 „Финансијски инструменти : Признавање и мјерење“, МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Објелодањивање“, МСФИ 4 „Уговори о осигурању“ и МСФИ 16 - „Закупи“, Измјене каматне стопе – Фаза 2 (IBOR реформа и њен утицај на финансијско извјештавање)	1. јануара 2021.
МСФИ 16 „Закупи“ - Допуна Covid-19 након 30. јуна 2021.	1. априла 2021.

На дан одобравања ових финансијских извјештаја, сљедећи нови стандарди, измјене постојећих стандарда и нова тумачења постојећих стандарда, су издати, али нису постали ефективни:

	На снази на дан или након
Нови стандарди и измјене постојећих стандарда који су издати, а нису још увијек у примјени	
МРС 41 „Пољопривреда“ и примјери везани за МСФИ 16 „Закупи“	1. јануара 2022.
МСФИ 1 „Прва примјена међународних стандарда финансијског извјештавања – Зависно друштво – прва примјена	1. јануара 2022.
МСФИ 3 „Пословне комбинације“ – Допуна референци на концептуални оквир	1. јануара 2022.
МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ – Тест за престанак признавања финансијских обавеза	1. јануара 2022.
МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“ – Допуне	1. јануара 2022.
МРС 37 „Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина“ – Допуне	1. јануара 2022.
МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Допуне класификација обавеза	1. јануара 2023.
МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Објелодањивање рачуноводствених политика - Допуне	1. јануара 2023.
МРС 8 „Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке“ – Допуна дефиниције рачуноводствених процјена	1. јануара 2023.
МРС 12 „Порези на добит“ – Одложени порез повезан са средствима и обавезама насталим из појединачне трансакције	1. јануара 2023.
МСФИ 17 „Уговори о осигурању“ - Допуне	1. јануара 2023.

Менаџмент Групе је изабрао да не усвоји ове стандарде, измјене и тумачења прије него што они ступе на снагу.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА
3.1. Основе за консолидацију
а) Улагања у зависна друштва

Приложени консолидовани финансијски извјештаји за период од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуна 2021. године укључују финансијске извјештаје Друштва ("Мтел" а.д. Бања Лука), финансијске извјештаје зависних друштава *Блицнет д.о.о.* Бања Лука, *Телрад Нет д.о.о.* Бијељина, *Елта-Кабел д.о.о.* Добој, *Финанц д.о.о.* Бања Лука и консолидоване финансијске извјештаје зависног друштва *Logosoft д.о.о.* Сарајево. У складу са одредбама МСФИ 10 "Консолидовани финансијски извјештаји", контрола консолидованих зависних друштава од стране Друштва се постиже уколико Друштво:

- 1) има моћ управљања над субјектом,
- 2) је изложено, или има права, на промјенеиве приносе од свог учешћа у субјекту, и
- 3) има могућности коришћења своје моћи управљања субјектом да би се утицало на висину својих приноса.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године**3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)****3.1. Основе за консолидацију (Наставак)****а) Улагања у зависна друштва (Наставак)**

Друштво врши поновну анализу да ли заиста контролише зависна друштва уколико дође до одређених чињеница и околности које дају назнаку да је било који од претходна три елемента контроле промијењен. Када Друштво има мање од потребне просте већине гласачких права, Друштво може да има контролу над зависним друштвом уколико су та гласачка права довољна да дају практичну могућност Друштву да једнострано усмјерава пословне активности зависног друштва.

Консолидација зависног друштва почиње од тренутка успостављања контроле Друштва над зависним друштвом, и престаје кад Друштво изгуби ту контролу. Приходи и расходи зависног друштва се укључују у консолидовани извјештај о добитку и губитку и осталом укупном резултату од датума када је Друштво стекло контролу над зависним друштвом до датума када је Друштво изгубило контролу над зависним друштвом. Сви износи имовине, обавеза, капитала, прихода, расхода и токова готовине који су настали из међусобних трансакција чланица Групе су у потпуности елиминисани приликом консолидације.

Logosoft д.о.о. Сарајево

Друштво је власник са 100% удјела у друштву *Logosoft д.о.о. Сарајево*.

Зависно друштво *Logosoft д.о.о. Сарајево* је основано 1995. године као друштво за информатички инжењеринг. Прве активности зависног друштва биле су на пољу ICT системске интеграције, док након двије године од оснивања постаје први Интернет сервис провајдер у Босни и Херцеговини. Данас зависно друштво пружа услуге интернет приступа, телефоније и телевизије, продаје рачунарске опреме, као и услуге из области системске интеграције, едукације и консалтинга из области информационих технологија.

Блицнет д.о.о. Бања Лука

Друштво је власник са 100% удјела у друштву *Блицнет д.о.о. Бања Лука*.

Зависно друштво *Блицнет д.о.о. Бања Лука* је основано 1992. године. *Блицнет д.о.о. Бања Лука* је један од већих кабловских оператора у Босни и Херцеговини који пружа услуге кабловске телевизије, интернета, фиксне и мобилне телефоније, као и услуге из области системске интеграције.

Телрад Нет д.о.о. Бијељина

Друштво је власник са 100% удјела у друштву *Телрад Нет д.о.о. Бијељина*.

Зависно друштво *Телрад Нет д.о.о. Бијељина* основано је 2011. године. Друштво пружа услуге јавне фиксне телефоније, VoIP и IP телефоније, кабловске телевизије, интернета и мобилне телефоније.

Елта-Кабел д.о.о. Добој

Друштво је власник са 100% удјела у друштву *Елта-Кабел д.о.о. Добој*.

Зависно друштво *Елта-Кабел д.о.о. Добој* основано је 2001. године. *Елта-Кабел д.о.о. Добој* је један од већих кабловских оператора у Босни и Херцеговини који пружа услуге кабловске телевизије, интернета и фиксне телефоније.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.1. Основе за консолидацију (Наставак)

а) Улагања у зависна друштва (Наставак)

Финанц д.о.о. Бања Лука

Друштво је власник са 100% удјела у друштву Финанц д.о.о. Бања Лука.

Зависно друштво Финанц д.о.о. Бања Лука основано је 2002. године и пружа услуге посредовања у продаји е-допуна и бројева, скреч ваучера, USB модема као и закључивање корисничких уговора са потенцијалним корисницима услуга Друштва. Осим наведеног, зависно друштво се бави и пружањем процесинг услуга.

б) Пословне комбинације

Пословне комбинације се обрачунавају коришћењем метода стицања.

На датум стицања, стечена препознатљива средства и преузете обавезе се признају по фер вриједности, осим што се:

- Одложена пореска средства и обавезе или средства и обавезе повезана са аранжманима накнада запосленима признају у складу са IAS 12 "Порези на добитак" и IAS 19 "Накнаде запосленима", датим редослиједом;
- Обавезе и инструменти капитала у вези са аранжманима плаћања акцијама стеченог ентитета, или аранжмана плаћања акцијама Групе којима се замјењују аранжмани плаћања акцијама стеченог лица, вреднују се у складу са МСФИ 2 "Плаћање акцијама" на датум стицања; и
- Средства (или групе за отуђење) која су класификована као намијењена продаји у складу са МСФИ 5 "Стална средства намијењена продаји и пословање које се обуставља" вреднују у складу са поменутиим стандардом.

в) Goodwill

Goodwill се признаје као износ за који трошак пословне комбинације премашује учешће стицаоца у нето фер вриједности препознатљиве имовине, обавеза и потенцијалних обавеза. Уколико, након поновљене процјене, нето износ препознатљивих стечених средстава и преузетих обавеза на дан стицања превазилази збир пренијете накнаде, износа мањинског интереса у стеченом лицу, ако исти постоје, и фер вриједности претходног власничког удјела стицаоца (ако такав постоји), износ тог вишка се одмах признаје у добитку и губитку као добитак по основу повољне куповине.

Goodwill настао по основу прибављања пословне комбинације води се по набавној цијени утврђеној на дан стицања пословања, умањено за акумулиране губитке по основу обезврјеђења (ако такви постоје). За потребе тестирања обезврјеђења, *goodwill* се распоређује на сваку јединицу која генерише токове готовине (или групу јединица које генеришу токове готовине) за коју се очекује да ће имати користи од синергије из дате комбинације.

Јединица која генерише токове готовине на коју је *goodwill* распоређен тестира се на обезврјеђење једном годишње или онда када постоје индиције да је иста обезврјеђена. Уколико је наплативи износ јединице која генерише токове готовине мањи од његове књиговодствене вриједности, губитак по основу обезврјеђења алоцира се првобитно у циљу свођења књиговодствене вриједности *goodwill*-а распоређеног на јединицу, а потом пропорционално на остала средства дате јединице на основу књиговодствене вриједности сваког средства у јединици. Било који износ губитка по основу обезврјеђења признаје се директно у извјештају о добитку и губитку у оквиру консолидованог извјештаја о укупном резултату. Губитак по основу обезврјеђења *goodwill*-а не поништава се у наредним периодима.

Након отуђења одговарајућих јединица токова готовине, приписиви износ *goodwill*-а узима се у обзир приликом одређивања добитка и губитка по основу отуђења.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.1. Основе за консолидацију (Наставак)

г) Улагања у придружена друштва

Придружено друштво је друштво у којем Група има значајан утицај. Значајан утицај је моћ учествовања у одлучивању придруженог ентитета по питању финансијских и оперативних одлука и политика, али није контрола или заједничка контрола над тим пословним политикама и одлукама.

Резултати, имовина и обавезе придруженог ентитета су укључени у приложене консолидоване финансијске извјештаје коришћењем методе удјела. Према методи удјела, улагање се почетно признаје по набавној вриједности (висини инвестиције), а затим се, након датума стицања књиговодствена вриједност повећава или смањује да би се признао удио Групе у добитку или губитку придруженог друштва. Удио Групе у добитку или губитку придруженог друштва у који се инвестира признаје се у добитку или губитку Групе. Када удио Групе у губицима придруженог друштва премаши учешће у капиталу Групе у датом лицу (што укључује било какве дугорочне интересе који, у суштини, чине дио нето улагања Групе у дато придружено друштво), Група престаје да признаје свој удио у будућим губицима. Додатни губици се признају само у мјери у којој је Група стекла законску или стварну обавезу или вршила исплату у име придруженог друштва.

Било који износ којим трошак набавке превазилази удио Групе у нето фер вриједности препознатљивих средстава, обавеза и потенцијалних обавеза придруженог друштва признат на дан прибављања, води се као *goodwill* укључен у књиговодствену вриједност улагања. Било који износ којим удио Групе у нето фер вриједности препознатљивих средстава, обавеза и потенцијалних обавеза придруженог друштва превазилази стечена средства, након поновне процјене, признаје се одмах на добитку и губитку.

Захтјеви МСФИ 9 користе се у одређивању да ли је потребно признати губитак по основу обезврјеђења (импаритетни губитак) улагања Групе у придружено друштво. Када је потребно, укупна књиговодствена вриједност улагања (заједно са *goodwill*-ом) тестира се на обезврјеђење у складу са МРС 36 "Обезврјеђење средстава", као јединствено средство, и пореди се његова наплата вриједност (која представља употребну вриједност или фер вриједност умањену за трошкове продаје, која год од ове двије вриједности је виша) са његовом књиговодственом вриједношћу. Признати износ импаритетног губитка улази у књиговодствену вриједност улагања. Укидање неког износа импаритетног губитка признаје се у складу са МРС 36 у мјери у којој се наплативи износ инвестиције касније повећава.

Када лице у оквиру Групе послује са придруженим друштвом, добици и губици настали на основу трансакција са придруженим друштвом признају се у консолидованим финансијским извјештајима Групе у мјери у којој улагања у придружена друштва нису повезана са Групом.

На дан 30. јуна 2021. године, Друштво је имало и 49% учешћа у придруженом друштву МТЕЛ д.о.о. Подгорица (Црна Гора), док је преосталих 51% удјела у власништву крајњег матичног власника Групе – Телеком Србија а.д. Београд, те 41% учешћа у придруженом друштву *MTEL Global* д.о.о. Београд (Република Србија), док је преосталих 59% удјела у власништву крајњег матичног власника Групе – Телеком Србија а.д. Београд.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године**3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)****3.2. Приходи***Признавање прихода*

Група признаје приходе када испуни обавезе извршења преносом обећане робе или услуга купцу. Обавеза извршења је испуњена када купац стекне контролу над добрима или услугом.

Трансакциона цијена је одређена на основу утврђене цијене за појединачне ставке, ако постоје, или је заснована на процијењеној цијени коју Група очекује да реализује под датим тржишним условима.

Група врши процјене које утичу на утврђивање висине и временског распореда признавања прихода од уговора са купцима што укључује утврђивање момента испуњавања обавеза извршења као и одређивање трансакционе цијене која је алоцирана на исте. За обавезе извршења које Група испуњава током времена користи се метода излаза заснована на протеклом времену и приход се признаје пропорционално на мјесечном нивоу, јер је трансакциона цијена, која је алоцирана на те услуге, призната у времену иницијалне продајне трансакције и реализована у току периода извршења услуге (до двије године до када су услуге наручене заједно са робом).

За обавезе извршења које Група испуњава у одређеном тренутку, приход се признаје једнократно, у моменту извршења обавезе, када је роба испоручена и услуге пружене.

Код уговора који су у складу са захтјевима МСФИ 15, приходи се признају на бази фактурисане реализације. Група има право да захтијева од купца онај износ који директно одговара вриједности услуге пружене у уговореном периоду у којем је Група фактурисала одређени износ за пружену услугу.

Приходе од продаје највећим дијелом чине приходи од саобраћаја у фиксној и мобилној мрежи, мјесечне претплате обрачунате за кориштење услуга, приходи од продаје везаних услуга, интерконеције, интернета, интегрисаних услуга и осталих сличних услуга.

3.2.1. Приходи од фиксне мреже

Приходи од телефонског саобраћаја (фиксна мрежа) се обрачунавају по оствареном саобраћају.

Телекомуникациона претплата за фиксну мрежу се фактурише мјесечно за протекли мјесец.

Приходи од укључивања нових претплатника фиксне мреже представљају приходе по основу фактурисане надокнаде за укључење нових претплатника. Приходи од нових прикључака се евидентирају у периоду у коме је корисник прикључен.

3.2.2. Приходи од интерконеције са домаћим операторима

Приходи од интерконеције са домаћим операторима остварују се приступом мрежи, којим се успоставља физичко и логичко повезивање телекомуникационих мрежа како би се корисницима услуга, прикљученим на различите мреже, омогућила директна и индиректна комуникација. Приходи и расходи остварени по основу интерконеције исказују се у бруто износивима.

3.2.3. Приходи од мобилне мреже

Приходи од мобилне мреже се углавном односе на приходе од корисника мобилних телефона у виду кориштења услуга у *prepaid*-у и *postpaid*-у, као што је саобраћај, пренос података, приходи од прикључака, SMS поруке, као и других додатних услуга.

Приходи од услуга телефонског саобраћаја се признају на основу оствареног саобраћаја. Нефактурисани, а остварени приход од услуга мобилне мреже који је остварен у периоду од тренутка фактурисања до краја периода се обрачунава, а неостварени приход до истека обрачунског периода се разграничава.

Приход од пружених *prepaid* услуга се признаје у моменту продаје *prepaid* допуна, а на крају обрачунског периода исти се разграничава за износ нереализованих прихода. Ови приходи се, на основу кориштених услуга, разграничавају током периода у којем се пружа услуга. Неактивне допуне и допуне којима је истекао временски период права кориштења, признају се као приход по истеку датума кориштења.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.2. Приходи (Наставак)

3.2.4. Приходи од продаје везаних услуга

Приходи од продаје хардвера у склопу пакета приказани су у оквиру ставке Приходи од продаје везаних услуга, и признају се у моменту продаје, односно уручења хардвера кориснику пакета и када су сви припадајући трошкови признати у извјештају о добитку и губитку.

Уколико се ради о уговору са више елемената, укупна цијена трансакције се алоцира на индивидуалне обавезе извршења. Као резултат тога приход од испоручених хардвера признаје се по пропорционалној вриједности трансакционе цијене као ставка Прихода од продаје везаних услуга.

Трансакциона цијена је одређена на основу утврђене цијене за појединачне ставке, ако постоје, или је заснована на процијењеној цијени коју Група очекује да реализује под датим тржишним условима.

3.2.5. Приходи и расходи по основу међународног саобраћаја и roaming-а

Приходи/расходи од услуга јавне фиксне и мобилне телекомуникационе мреже остварени у међународном телефонском саобраћају признају се на бази оствареног саобраћаја обрачунатог по уговореној тарифи иностраног оператора преко чије мреже се саобраћај реализује.

Група је закључила споразуме за међународни саобраћај у фиксној и мобилној мрежи. Приходи (расходи) и потраживања (обавезе) који су произашли из ових споразума су приказани у пратећим финансијским извјештајима и односе се на приходе и расходе од међународних долазних, односно одлазних позива остварених са земљама са којима је Група успоставила директан обрачун међународног телефонског саобраћаја. Дио остварених прихода, односно расхода, по наведеном основу, евидентиран је на основу процјене извршене у складу са интерним обрачунима оствареног саобраћаја.

Група признаје приход (потраживања) само када се он може утврдити са поузданом сигурношћу. Ако постоје докази да неки расход (обавеза) може настати, врши се резервисање на терет трошкова, у случају да је могуће извршити процјену. Тамо гдје није могуће процијенити износ неке обавезе врши се одговарајуће објелодањивање.

Приходи од *roaming-а* и трошкови *roaming-а* према иностраним операторима се исказују у вриједностима добијеним од клириншке куће. Приходи и трошкови *roaming-а* признају се у бруто износу, на бази оствареног саобраћаја у току периода.

3.2.6. Приходи од интернета

Приход од интернета укључује приход од услуга давања приступа интернету путем фиксне мреже, која се реализује кроз приступну мрежу путем технологија ADSL, VDSL или GPON и приход од директног приступа интернету који се остварује обезбјеђивањем линка корисницима за приступ интернету за одређене брзине, уз посебан опсег јавних IP адреса, DNS *hosting* домена са или без регистрације интернет домена и техничком подршком.

3.2.7. Интегрисане услуге

Приход од интегрисаних услуга представља приход од интегрисане понуде услуга фиксне мреже, мобилне мреже, услуга приступа интернету, IPTV услуга и услуга кабловске дистрибуције ТВ сигнала, које су организоване у одговарајући скуп услуга и сервиса, односно пакета, које могу, али не морају да укључују све наведене услуге.

3.2.8. Остали приходи од телекомуникационих услуга

Остали приходи обухватају углавном приходе од осталих услуга као што су изнајмљивање телефонских капацитета – водова, листинг позива, услуге говорне поште и друго. Наведени приходи евидентирају се у периоду у коме су настали.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.3. Закупи

Група као закупопримац

Закупопримац на почетку уговора процјењује да ли он представља уговор о закупу, односно да ли садржи елементе закупа. Уговор је уговор о закупу, односно садржи елементе закупа уколико се њиме уступа право контроле над кориштењем одређене имовине током датог периода у замјену за накнаду.

Група у складу са МСФИ 16 признаје имовину са правом кориштења и садашњу вриједност обавезе по уговору о закупу узимајући у обзир уговорена плаћања, период трајања закупа и дисконтну стопу. Почетно мјерење имовине са правом кориштења врши се према трошку укључујући износ почетно мјерене обавезе по основу закупа, све почетне директне трошкове, те процијењене трошкове демонтаже, обнављања локације или враћања имовине у првобитно стање, осим ако су такви трошкови нематеријални.

Приликом процјене периода трајања закупа узима се у обзир период без могућности отказивања, опциони период за продужетак закупа, те вјероватноћа да ће Група користити или неће користити ову опцију.

Обавеза по основу закупа мјери се по садашњој вриједности свих плаћања у вези са закупом која нису извршена на дан признавања. Ова плаћања се дисконтују по каматној стопи садржаној у закупу, односно по инкременталној каматној стопи задуживања.

Краткорочни закуп је закуп који на датум почетка закупа има раздобље закупа од највише 12 мјесеци и који не садржи могућност куповине предметне имовине. Сва плаћања повезана са оваквим закупом се признају као трошак на праволинијској основи током трајања закупа (*Напомена 9*).

Група као закуподавац

Закуподавац сваки свој закуп класификује као пословни или као финансијски закуп. Закуп се класификује као финансијски ако се њим преносе суштински сви ризици и користи повезани са власништвом над предметном имовином, док се код пословног закупа не преносе суштински сви ризици и користи повезани са власништвом над датом имовином.

Група плаћања по основу пословног закупа признаје као приход на праволинијској основи током трајања закупа. Почетни директни трошкови настали у вези са добијањем пословног закупа додају се књиговодственој вриједности предметне имовине и признају се као расход током трајања закупа на истој основи као и приход од закупа.

3.4. Стране валуте

Монетарна имовина и обавезе, деноминоване у страним валутама су прерачунате у њихову противвриједност у Конвертибилним маркама по званичном курсу важећем на дан извјештаја о финансијском положају.

Немонетарне ставке мјерене по историјском трошку у страниј валути преводе се кориштењем курса на датум трансакције. Немонетарне ставке које се одмјеравају по фер вриједности у страниј валути преводе се кориштењем курса на датум када је фер вриједност одређена.

Пословне промјене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у Конвертибилне марке по званично важећем курсу на дан сваке промјене, а настале позитивне и негативне курсне разлике евидентирају се у корист или на терет извјештаја о добитку и губитку у оквиру финансијских прихода, односно финансијских расхода (*Напомена 11*).

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године**
3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)
3.5. Порез на добитак

Порез на добитак обухвата текући порез на добитак и одложене порезе на добитак. Текући и одложени порез на добитак се признају у извјештају о добитку и губитку, осим ако нису настали из пословних комбинација или ставки признатих директно у капиталу, односно у осталом укупном резултату.

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добитак. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода.

Одложени порез на добитак се обрачунава кориштењем методе утврђивања обавеза према финансијским извјештајима, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе имовине и обавеза у извјештају о финансијском положају и њихове књиговодствене вриједности.

Важеће пореске стопе на дан извјештаја о финансијском положају или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак за који се очекује да ће бити примијењен приликом укидања привремених разлика.

Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вјероватно постојати опорезиви добитак од којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

Модел за обрачун расхода амортизације у пореском билансу односи се на формирање четири групе сталних средстава, са одговарајућим амортизационим стопама, при чему је прописан појединачан и групни обрачун расхода амортизације.

Прописане пореске стопе амортизације дате су у прегледу како слиједи:

	Стопа која се признаје у пореском билансу (%)
Појединачни обрачун амортизације - пропорционална метода	
Непокретности и постројења	3%
Нематеријална средства, осим софтвера	10%
Групни обрачун амортизације - дегресивна метода	
Компјутери, информациони системи, софтвери и сервери	40%
Опрема и остала средства	20%

Опорезива привремена разлика настала као разлика између књиговодствене вриједности средства и његове пореске основице, признаје се као одложена пореска обавеза када је пореска амортизација убрзана, односно одложено пореско средство ако је пореска амортизација спорија од рачуноводствене амортизације.

3.6. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина се састоји од *goodwill*-а, односа са купцима, базе посредника, жига, телекомуникационих лиценци, софтвера, осталих лиценци и капитализованих уговорних трошкова.

Телекомуникационе лиценце, купљени софтвери и остале лиценце су исказани по набавној вриједности, умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке услед умањења вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по факури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате. Телекомуникационе лиценце се амортизују равномерно током вијека коришћења лиценци, а у складу са МРС 38 "Нематеријална улагања".

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.6. Нематеријална имовина (Наставак)

Односи са купцима, који представљају уговорне односе са корисницима, база посредника која се односи на уговоре са различитим посредницима, као и жиг признати су по процијењеној вриједности након пословне комбинације преузимања зависних друштава, умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке услед умањења вриједности.

Капитализовани уговорни трошкови се односе на имовину која произилази из трошкова извршења или добијања уговора, а који се у складу са МСФИ 15 капитализују и признају у току просјечног трајања уговора са купцем.

3.7. Некретнине и опрема

Некретнине и опрема су исказани по набавној вриједности и умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности.

Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате. Набавна вриједност изграђених некретнина и опреме је њихова набавна вриједност на датум када су изградња или развој завршени.

Под некретнинама и опремом сматрају се она средства чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године. Добици или губици који се јављају приликом расходовања или продаје некретнина и опреме, исказују се у извјештају о добитку и губитку као дио осталих пословних прихода или осталих пословних расхода.

Адаптације, обнављања и поправке које продужавају вијек кориштења средства, увећавају вриједност основног средства. Оправке и одржавања се евидентирају на терет текућег обрачунског периода и приказују као трошкови пословања.

3.8. Амортизација

Стопа амортизације се утврђује на основу процијењеног корисног вијека употребе нематеријалних улагања, некретнина и опреме. Стопа амортизације која се примјењује на неко средство преиспитује се најмање на крају сваке пословне године и, ако постоје значајне промјене у очекиваној динамици трошења будућих економских користи које су садржане у средству, стопа амортизације се мијења како би се одразила промијењена динамика. Таква промјена се евидентира као промјена рачуноводствене процјене у складу са МРС/МСФИ. Менаџмент Групе доставља сваку промјену стопа амортизације за групу средстава Управном одбору на усвајање.

Основица за обрачун амортизације је набавна вриједност нематеријалних улагања, некретнина и опреме умањена за процијењени евентуални остатак вриједности. Амортизација се обрачунава примјеном пропорционалног метода.

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године**
3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)
3.8. Амортизација (Наставак)

Процијењени корисни вијек употребе појединих група некретнина, опреме и нематеријалних улагања, који је служио као основа за обрачун амортизације и примијењене стопе у периоду од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године, је сљедећи:

	Вијек трајања (година)
Лиценце за кориштење радиофреквенцијског спектра	15
Лиценце и апликативни софтвери	5
Грађевински објекти	8 - 55.5
Аntenски стубови	30
Дистрибутивна канализација и мрежа	25 - 75.2
Комутациони системи и сервисне платформе	3 - 11
Транспортна мрежа	4 - 20
Бежична приступна мрежа	5 - 15
Опрема у приступној мрежи и терминална опрема	4 - 11
Рачунарска опрема	4 - 5
Канцеларијска и остала опрема	5 - 8

3.9. Стална имовина намијењена продаји

Стална имовина намијењена продаји класификује се као намијењена продаји уколико ће се њена књиговодствена вриједност повратити у продајној трансакцији прије него континуираном употребом. Овај се услов сматра испуњеним само онда када је продаја врло вјероватна и ако је стално средство (или група намијењена отуђењу) у сваком моменту расположиво за продају у свом садашњем стању. Менаџмент мора уложити напоре да прода таква средства, а очекује се да ће се средства од дате продаје квалификовати за признавање у року од годину дана од датума класификације. Стална имовина или групе за отуђење класификоване као намијењене за продају вреднују се по њиховом претходном књиговодственом износу или по фер вриједности умањеној за трошкове продаје, у зависности од тога која од ове двије вриједности је нижа.

3.10. Умањење вриједности нефинансијске имовине

На сваки датум извјештаја о финансијском положају, Група преиспитује књиговодствене износе својих нефинансијских средстава (осим залиха и одложених пореских средстава) да би се утврдило постоје ли наговјештаји да је дошло до губитака услед умањења вриједности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процјењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће процијенити надокнадиви износ појединог средства, Група процјењује надокнадиви износ јединице која генерише готовину, а којој то средство припада.

Надокнадива вриједност средства (или његове јединице која генерише готовину) је фер вриједност умањена за трошкове продаје или вриједност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процјене вриједности у употреби, процијењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вриједности примјеном дисконтне стопе прије опорезивања која одражава садашњу тржишну процјену временске вриједности новца и ризике специфичне за то средство.

Уколико је процијењени надокнадиви износ средства (или јединице која генерише готовину) нижи од књиговодствене вриједности, књиговодствена вриједност средства (или јединице која генерише готовину) се умањује до надокнадивог износа, а импаритетни губитак се признаје као расход периода.

На сваки дан извјештавања врши се преиспитивање да ли постоје назнаке да су претходно признати импаритетни губици умањени или више не постоје. Импаритетни губитак се поништава уколико постоји промјена у процијењеном надокнадивом износу.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.10. Умањење вриједности нефинансијске имовине (Наставак)

Код накнадног поништења губитка од умањења вриједности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише готовину) повећава се до ревидованог процијењеног надокнадивог износа тог средства, при чему већа књиговодствена вриједност не премашује књиговодствену вриједност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединице која генерише готовину) услед умањења вриједности. Поништење губитка од умањења вриједности одмах се признаје као приход.

На дан 30. јуна 2021. године, на основу процјене менаџмента Групе, не постоје индикације да је вриједност сталне имовине обезвријеђена.

3.11. Финансијски инструменти

Класификација финансијских инструмената врши се на основу процјене њиховог садржаја при првом признавању на:

- 1) финансијску имовину,
- 2) финансијске обавезе, или
- 3) власничке инструменте.

Финансијска имовина

Финансијска имовина се признаје када Група постане једна од страна у уговорним одредбама инструмента. Почетно признавање финансијске имовине врши се према њеној фер вриједности. Трошкови трансакције директно приписиви стицању, се укључују у почетно процјењивање целокупне финансијске имовине, осим у случају када се ради о финансијској имовини која се вреднује по фер вриједности кроз биланс успјеха. Изузетно од наведеног, почетно признавање потраживања од купаца која немају значајну финансијску компоненту, се врши према њиховој трансакционој цијени.

Након почетног признавања, финансијска имовина се мјери по:

- 1) амортизованом трошку,
- 2) фер вриједности кроз остали укупни резултат, и
- 3) фер вриједности кроз биланс успјеха.

Финансијска имовина се мјери по амортизованом трошку уколико се држи унутар пословног модела чији је циљ држање финансијске имовине како би се наплатили уговорени новчани токови и уколико, у уговореним условима финансијске имовине на одређени датум настају новчани токови који су само плаћање главнице и камате на преостали дио дуга, осим ако се иницијално неопозиво признаје по фер вриједности кроз биланс успјеха (ако то доводи до значајног смањења/елиминације рачуноводствене неусклађености).

Финансијска имовина се мјери по амортизованом трошку, примјеном методе ефективне каматне стопе.

Ефективна каматна стопа израчунава се на основу процјене токова готовине, не укључујући очекиване кредитне губитке. Једном обрачуната приликом иницијалног признавања, ефективна каматна стопа се користи приликом наредних обрачуна прихода од камата (заснована на бруто књиговодственој вриједности или амортизованом трошку, а у зависности од нивоа умањења имовине). Приход од камате се признаје примјеном ефективне каматне стопе, осим у случају краткорочних потраживања, гдје би признавање прихода било нематеријално. Вриједност финансијске имовине се умањује путем исправке вриједности.

Приликом обрачуна исправке вриједности Група примјењује модел очекиваног кредитног губитка тако што разматра вјероватноћу настанка неизвршења обавезе друге уговорне стране током очекиваног уговореног рока трајања финансијске имовине. Група врши анализу потраживања груписаних на бази различитих карактеристика купаца и трендова историјских губитака.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.11. Финансијски инструменти (Наставак)

Финансијска имовина (Наставак)

Финансијска имовина која се мјери по фер вриједности кроз остали укупни резултат уколико се држи унутар пословног модела чији је циљ постигнут наплатом уговорних новчаних токова и продајом финансијске имовине и уколико, у уговореним условима финансијске имовине на одређени датум настају новчани токови који су само плаћање главнице и камате на преостали дио дуга, осим ако се иницијално неопозиво признаје по фер вриједности кроз биланс успјеха (ако то доводи до значајног смањења/елиминације рачуноводствене неусклађености).

При почетном признавању субјект може неопозиво одлучити да у осталом укупном резултату презентује накнадне промјене фер вриједности улагања у власнички инструмент, а да притом није ријеч о улагању које се држи ради трговања нити о непредвиђеним износима које је купац признао у оквиру пословних комбинација, на које се примјењује МСФИ 3.

Та одлука доноси се за сваки појединачни инструмент (односно акцију). Износи признати у осталом укупном резултату не смију се накнадно преносити у рачун добити и губитка. Међутим, субјект може преносити кумулативну добит или губитак унутар власничког капитала. Дивиденде на таква улагања признају се у рачуну добити и губитка у складу са МСФИ 9, осим ако је јасно да дивиденда представља поврат дијела трошкова улагања.

Финансијска имовина престаје да се признаје када је измирена, поништена, истекла, отписана или пренесена. Преноси се признају као престанак признавања уколико су сви битни ризици и користи пренесени, уколико нису пренесени, имовина наставља да се признаје.

Уколико ризици и користи нису пренесени или задржани, имовина се не признаје уколико контрола над имовином није пренесена.

Накнадно реализовани или наплаћени финансијски пласмани, дати аванси и потраживања признају се као приход текућег обрачунског периода.

Финансијска имовина се мјери по фер вриједности кроз биланс успјеха само ако финансијска имовина није мјерена по амортизованом трошку или по фер вриједности кроз остали укупни резултат.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају дугорочне обавезе, краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе. Финансијске обавезе се признају када Група постане једна од страна у уговорним одредбама инструмента. Почетно признавање финансијских обавеза врши се према њиховој фер вриједност.

Трошкови трансакције се укључују у почетно процјењивање свих финансијских обавеза, осим у случају када се ради о финансијским обавезама које се вреднују по фер вриједности кроз биланс успјеха.

Финансијске обавезе се накнадно исказују по амортизованој вриједности примјеном ефективне каматне стопе, осим финансијских обавеза које се вреднују по фер вриједности кроз биланс успјеха по почетном признавању, непредвиђених накнада које је признао стипендијалац у пословној комбинацији или финансијске обавезе које се држе ради трговања.

Камата на финансијске обавезе је евидентирана са интересом обрачунатим кориштењем метода ефективне каматне стопе за посматрани период, и она се односи и представљена је са осталим текућим обавезама. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Група испуни обавезу или када је обавеза плаћања, предвиђена уговором, укинута или истекла.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.12. Залихе

Залихе се евидентирају по набавној вриједности или нето продајној вриједности, у зависности од тога која је вриједност нижа. Нето продајна вриједност је цијена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цијене за трошкове продаје. Вриједност залиха укључује вриједност по факури добављача, транспортне и зависне трошкове. Алат и инвентар се отписују 100% приликом издавања у употребу. Вриједност залиха се утврђује на основу метода просјечне набавне цијене.

Залихе материјала за везане услуге се највећим дијелом односе на хардвере набављене за продају купцима у оквиру посебних продајних пакета.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вриједности залиха у случајевима када се оцијени да је потребно свести вриједност залиха на њихову нето продајну вриједност. За оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима врши се одговарајућа исправка вриједности, или се у цјелости отписују.

3.13. Резервисања

Резервисања се признају и врше када Група има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вјероватно да ће одлив ресурса који стварају економске добити бити потребан да се измири обавеза и када се може поуздано процијенити износ обавезе.

Резервисања се састоје од резервисања за судске спорове који се воде против Групе, одређени дисконтовањем будућих новчаних токова који одражавају тренутно стање на тржишту и специфичних ризика који се односе на дату обавезу.

3.14. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са домаћим прописима и усвојеном рачуноводственом политиком, Група је обавезна да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа. Група има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених и на терет послодавца евидентирају се на терет трошкова у периоду на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

Група је обавезна да запосленима, при одласку у пензију исплати отпремнине у висини три посљедње мјесечне нето плате остварене од стране запосленог. Поред тога, Група исплаћује и јубиларне награде у висини између пола и једне и по просјечне мјесечне плате Групе.

На основу МРС 19 "Накнаде запосленима" захтијева се обрачун и укалкуисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде.

в) Обавезе по основу бонуса запосленима (варијабилни дио плате)

На основу одлуке Генералног директора Друштва, утврђује се основица и начин обрачуна бонуса запосленима, као варијабилни дио плате. Бонус се остварује на основу реализованог учинка, праћеног на кварталном или годишњем нивоу, и евидентира се као трошак личних примања и резервисање по наведеном основу у тренутку процјене да ће запослени остварити право на наведени бонус.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.15. Извјештавање у сегменту

Група примјењује МСФИ 8 “Оперативни сегменти” који захтијева идентификовање оперативних сегмената на бази интерних извјештаја о компонентама Групе који се редовно прегледају од стране руководиоца надлежних за доношење кључних одлука, а у циљу алокације адекватних ресурса наведеним сегментима, као и анализе њихових резултата. Информације о сегментима су анализирани на бази врста услуга које пружају оперативни дијелови Групе (*Напомена 39*).

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Презентација консолидованих финансијских извјештаја захтијева од менаџмента коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања консолидованих финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања консолидованих финансијских извјештаја. Будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа.

Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан извјештаја о финансијском положају, које носе ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години, представљене су у даљем тексту:

Процијењени корисни вијек некретнина, опреме и нематеријалне имовине

Одређивање корисног вијека некретнина, опреме и нематеријалних улагања је засновано на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и промјенама економских и индустријских фактора. Стопа амортизације која се примјењује на неко средство преиспитује се најмање на крају сваке пословне године и, ако постоје значајне промјене у очекиваној динамици трошења будућих економских користи које су садржане у средству, стопа амортизације се мијења како би се одразила промијењена динамика. Таква промјена се евидентира као промјена рачуноводствене процјене у складу са МРС/МСФИ. Менаџмент доставља, сваку промјену стопа амортизације за групу средстава Управном одбору на усвајање.

Усљед значајности сталних средстава у укупној активи Групе, утицај сваке промјене у наведеним претпоставкама може бити материјално значајан на финансијски положај Групе, као и на резултате њеног пословања. На примјер, уколико би Група скратила, односно продужила просјечан корисни вијек сталне имовине за 10%, то би за период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године резултовало у додатном, односно мањем трошку амортизације за 6,471,773 Конвертибилне марке (упоредни податак у 2020. години: 6,982,266 Конвертибилних марака).

Исправка вриједности потраживања

Приликом обрачуна исправке вриједности Група примјењује модел очекиваног кредитног губитка тако што разматра вјероватноћу настанка неизвршења обавезе друге уговорне стране током очекиваног уговореног рока трајања финансијске имовине. Група врши анализу потраживања груписаних на бази различитих карактеристика купаца и трендова историјских губитака (*Напомене 19, 20 и 21*).

Резервисања

Генерално, резервисања су у значајној мјери подложна процјенама. Група процјењује вјероватноћу да се нежељени случајеви могу догодити као резултат прошлих догађаја, и уколико је вјероватноћа већа од 50%, Група врши резервисање износа који је потребан да се измири обавеза. Иако Група поштује начело опрезности приликом процјене, с обзиром да постоји велика доза неизвјесности, у одређеним случајевима стварни резултати могу одступати од ових процјена (*Напомена 30*).

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године**
4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ (Наставак)
Приходи и расходи по основу међународног саобраћаја

Приходи (расходи) и потраживања (обавезе) који су произашли из потписаних споразума са ино операторима су приказани у приложеним консолидованим финансијским извјештајима, и односе се на приходе и расходе од међународних долазних, односно одлазних позива остварених са земљама са којима је Група успоставила директан обрачун међународног телефонског саобраћаја. Дио остварених прихода, односно расхода по наведеном основу, евидентиран је на основу процјене извршене у складу са интерним обрачунима оствареног саобраћаја (*Напомене 23 и 32*). Менаџмент сматра да су интерни обрачуни оствареног саобраћаја адекватни, и да одражавају стварно остварени међународни саобраћај у одговарајућем периоду.

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Групе је да објелодани информације о правичној вриједности активне и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности.

У Републици Српској и Босни и Херцеговини не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активне и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вриједност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Уколико као доказ за фер вриједност није расположива котирана цијена на активном тржишту за исту имовину или обавезу користи се вриједност заснована на техникама процјене које користе податке са доступних тржишта.

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ И УСЛУГА
**У Конвертибилним маркама
Период који се завршава
30. јуна**

	2021	2020
Приходи од продаје у земљи:		
Приходи од фиксне мреже	29,136,431	30,772,271
Приходи од мобилне мреже	90,235,178	87,266,406
Приходи од интегрисаних услуга	55,251,896	52,689,955
Приходи од интернета	16,419,561	15,999,607
Приходи од везаних услуга	19,271,361	18,010,857
Приходи од продаје робе	949,992	800,247
Приходи од ICT и осталих услуга	6,748,845	5,326,990
Укупно приходи од продаје у земљи	218,013,264	210,866,333
Приходи од продаје у иностранству:		
Приходи од међународног обрачуна	17,488,781	17,675,876
Приходи од продаје лиценци, ICT и осталих услуга	3,558,989	4,294,871
Укупно приходи од продаје у иностранству	21,047,770	21,970,747
Укупно приходи од продаје робе и услуга	239,061,034	232,837,080

Приходи од продаје у иностранству највећим дијелом се односе на приходе остварене у Републици Србији.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ
У Конвертибилним маркама
Период који се завршава
30. јуна

	2021	2020
Приходи од закупнина	1,638,812	1,180,107
Приходи од укидања разграниченог прихода (донације) - (Напомена 28)	6,183	6,183
Остали приходи	2,321,532	2,847,854
	3,966,527	4,034,144

7. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, РОБЕ И ВЕЗАНИХ УСЛУГА
У Конвертибилним маркама
Период који се завршава
30. јуна

	2021	2020
Материјал за везане услуге	23,220,883	22,330,445
Набавна вриједност продате робе	1,186,700	3,105,001
Електрична енергија	3,371,955	3,287,407
Гориво и мазиво	716,616	588,864
Остали трошкови материјала	1,390,069	1,506,871
	29,886,223	30,818,588

Трошкови материјала за везане услуге се односе на трошкове продатих хардвера у оквиру посебних продајних пакета.

8. ТРОШКОВИ ЗАПОСЛЕНИХ
У Конвертибилним маркама
Период који се завршава
30. јуна

	2021	2020
Бруто зараде	36,900,997	36,408,108
Накнаде члановима Управног одбора и Одбора за ревизију	188,448	177,615
Отпремнине	999,449	882,637
Остала лична примања	6,163,977	5,725,308
	44,252,871	43,193,668

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
9. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 30. јуна	
	2021	2020
Трошкови међународног обрачуна	12,891,193	12,547,997
Трошкови одржавања	9,869,480	9,742,322
Трошкови закупа земљишта и пословних простора	540,056	509,959
Трошкови рекламе и пропаганде	8,049,701	5,547,656
Накнада за емитовање садржаја	9,406,460	12,128,769
Остале производне услуге	14,951,944	12,961,453
	55,708,834	53,438,156

10. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 30. јуна	
	2021	2020
Индиректни порези који не зависе од пословног резултата	2,290,451	2,165,500
Накнаде Регулаторној агенцији за комуникације	5,682,719	5,385,674
Губици од расходовања некретнина, опреме и нематеријалних улагања	36,797	43,529
Трошкови резервисања	-	1,765,304
Остали расходи	5,862,533	5,472,540
	13,872,500	14,832,547

Остали расходи се највећим дијелом односе на остале непроизводне услуге, трошкове административних такси и накнада за рад студентских и омладинских задруга.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
11. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 30. јуна	
	2021	2020
Приходи од камата		
- камате на депозите	3,871	12,443
- остале камате	445,861	310,482
	449,732	322,925
Остали финансијски приходи	1,132	-
Позитивне курсне разлике	125,481	173,421
Укупно финансијски приходи	576,345	496,346
Расходи камата		
- по основу кредитних уговора	(3,105,734)	(3,205,633)
- по основу обавеза за закуп	(650,232)	(729,699)
- остале камате	(16,816)	(7,954)
	(3,772,782)	(3,943,286)
Негативне курсне разлике	(270,793)	(216,281)
Укупно финансијски расходи	(4,043,575)	(4,159,567)
Нето финансијски расходи	(3,467,230)	(3,663,221)

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
12. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА И GOODWILL

 У Конвертибилним маркама
 30. јун 2021. и 31. децембар 2020. године

	<i>Goodwill</i>	Односи са купцима	База посредника	Жиг	Лиценце за кориштење радиофреквенцијског спектра	Остале лиценце	Остала нематеријална улагања	Капитализовани уговорни трошкови	Нематеријална улагања у припреми	Укупно нематеријална улагања
Набавна вриједност										
Стање, 1. јануар 2020. године	76,892,503	85,117,279	-	4,091,596	157,188,477	11,778,364	133,662,904	5,915,590	22,218,096	496,864,809
Набавке у току године	-	-	-	-	-	-	35,333,979	3,631,925	4,412,583	43,378,487
Средства набављена пословном комбинацијом	-	-	7,662,942	-	-	-	-	-	-	7,662,942
Активирања и преноси	-	-	-	-	-	350,599	3,880,210	51,882	(4,282,691)	-
Расходовања	-	-	-	-	-	(18,631)	(72,813)	-	-	(91,444)
Пренос са/на некретнина и опреме	-	-	-	-	-	-	-	283,925	(785,329)	(501,404)
Остало	(611,478)	-	-	-	-	(141,224)	(9,811,212)	(3,624,601)	(44)	(14,188,559)
Стање, 31. децембар 2020. године	76,281,025	85,117,279	7,662,942	4,091,596	157,188,477	11,969,108	162,993,068	6,258,721	21,562,615	533,124,831
Стање, 1. јануар 2021. године	76,281,025	85,117,279	7,662,942	4,091,596	157,188,477	11,969,108	162,993,068	6,258,721	21,562,615	533,124,831
Набавке у току периода	-	-	-	-	-	-	19,050,763	3,878,354	2,965,647	25,894,764
Активирања и преноси	-	-	-	-	-	752,435	4,809,110	68,831	(5,630,376)	-
Пренос са/на некретнина и опреме	-	-	-	-	-	-	100,000	145,853	(38,168)	207,685
Остало	-	-	-	-	-	-	(5,407,881)	(785,396)	1,485	(6,191,792)
Стање, 30. јун 2021. године	76,281,025	85,117,279	7,662,942	4,091,596	157,188,477	12,721,543	181,545,060	9,566,363	18,861,203	553,035,488
Акумулирана исправка вриједности										
Стање, 1. јануар 2020. године	-	3,002,526	-	136,387	130,404,296	9,308,170	81,222,355	3,146,760	-	227,220,494
Амортизација за годину	-	3,926,575	1,666,045	409,159	1,870,543	1,066,269	25,065,779	2,939,615	-	36,943,985
Расходовања	-	-	-	-	-	(18,631)	(72,812)	-	-	(91,444)
Остало	-	-	-	-	-	-	(6,223,772)	(3,624,601)	-	(9,848,373)
Стање, 31. децембар 2020. године	-	6,929,101	1,666,045	545,546	132,274,839	10,355,808	99,991,550	2,461,774	-	254,224,663
Стање, 1. јануар 2021. године	-	6,929,101	1,666,045	545,546	132,274,839	10,355,808	99,991,550	2,461,774	-	254,224,663
Амортизација за период	-	1,963,288	999,630	204,580	935,272	462,697	14,824,780	1,880,244	-	21,270,491
Остало	-	-	-	-	-	-	(5,300,532)	(924,997)	-	(6,225,529)
Стање, 30. јун 2021. године	-	8,892,389	2,665,675	750,126	133,210,111	10,818,505	109,515,798	3,417,021	-	269,269,625
Садашња вриједност										
30. јун 2021. године	76,281,025	76,224,890	4,997,267	3,341,470	23,978,366	1,903,038	72,029,262	6,149,342	18,861,203	283,765,863
31. децембар 2020. године	76,281,025	78,188,178	5,996,897	3,546,050	24,913,638	1,613,300	63,001,518	3,796,947	21,562,615	278,900,168

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године**
12. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА И GOODWILL (Наставак)

Goodwill представља вишак средстава стицања пословном комбинацијом изнад удјела Мтел а.д. Бања Лука у нето фер вриједности препознатљивих средстава, признатих обавеза и потенцијалних обавеза стицања зависних друштава.

Односи са купцима, који представљају уговорне односе са корисницима, база посредника која се односи на уговоре са различитим посредницима, као и жиг, признати су по процијењеној вриједности након пословних комбинација преузимања зависних друштава.

Лиценце за кориштење радиофреквенцијског спектра подразумевају дозволе за кориштење радиофреквенцијског спектра за пружање услуга путем мобилних приступних система. Дозволе се издају од стране Регулаторне агенције за комуникације Босне и Херцеговине („РАК“) и омогућавају пружање GSM/UMTS/LTE услуга на подручју Босне и Херцеговине.

Остала нематеријална улагања највећим дијелом се односе на софтвере у нето вриједности од 12,205,586 Конвертибилних марака и капитализована ТВ права у нето вриједности од 58,317,466 Конвертибилних марака.

Капитализовани уговорни трошкови се односе на имовину која произилази из трошкова извршења или добијања уговора, а који се у складу са МСФИ 15 капитализују и признају у току просјечног трајања уговора са купцем.

Нематеријална улагања у припреми највећим дијелом се односе на софтвере у припреми.

13. ИМОВИНА СА ПРАВОМ КОРИШТЕЊА

	У Конвертибилним маркама		
	30. јун 2021. године и пословна 2020. година		
	Земљиште и објекти	Возила	Укупно
Стање, 1. јануар 2020. године	61,001,314	189,711	61,191,025
Нове набавке	7,747,851	137,286	7,885,137
Амортизација	(13,697,095)	(80,577)	(13,777,672)
Модификација периода закупа	(170,670)	-	(170,670)
Стање, 31. децембар 2020. године	54,881,400	246,420	55,127,820
Стање, 1. јануар 2021. године	54,881,400	246,420	55,127,820
Нове набавке	4,496,799	87,111	4,583,910
Амортизација	(6,971,455)	(61,377)	(7,032,832)
Модификација периода закупа	(187,888)	-	(187,888)
Стање, 30. јун 2021. године	52,218,856	272,154	52,491,010

Група у оквиру својих редовних пословних активности узима у закуп различите предмете закупа од којих су најзначајнији: пословни простори за продајна мјеста, земљиште и објекти за смјештај телекомуникационе опреме. Приликом одмјеравања обавеза по основу закупа, Група је узела у обзир и потенцијалну изложеност по основу промјењивих плаћања по основу закупа, опција продужења, односно раскидања закупа, гаранција остатка вриједности и закупа који још нису почели, али се купац обавезао на њих. Већина уговора о закупу је уговорена са фиксном накнадом за закуп. Група нема значајних уговора о закупу који имају посебна ограничења или уговорене обавезе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
14. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА
У Конвертибилним маркама
30. јун 2021. и 31. децембар 2020. године

	Земљиште	Некретнине и инфраструктура	Улагања у туђа стална средства	Опрема	Основна средства у припреми	Укупно основна средства
Набавна вриједност						
Стање, 1. јануар 2020. године	1,740,580	879,735,499	3,408,207	717,717,934	75,660,358	1,678,262,578
Набавке у току године	-	1,782,688	109,261	3,770,395	73,891,546	79,553,890
Средства набављена пословном комбинацијом	-	-	-	457,184	-	457,184
Активирања и преноси	16,360	20,216,267	372,715	39,659,682	(60,265,024)	-
Пренос са/на нематеријална улагања	-	-	-	-	501,404	501,404
Расходовања	-	(3,013,062)	-	(42,767,453)	(468,867)	(46,249,382)
Мањак	-	-	-	(753)	(10,060)	(10,813)
Демонтажа	-	-	-	(933,465)	(51,678)	(985,143)
Продаја	-	(51,594)	-	(46,358)	-	(97,952)
Пренос на средства намијењена продаји	-	-	-	(251,977)	(73,929)	(325,906)
Остало	-	-	-	(3,710)	(47,210)	(50,920)
Стање, 31. децембар 2020. године	1,756,940	898,669,798	3,890,183	717,601,479	89,136,540	1,711,054,940
Стање, 1. јануар 2021. године	1,756,940	898,669,798	3,890,183	717,601,479	89,136,540	1,711,054,940
Набавке у току периода	-	664,187	22,917	2,919,131	40,149,235	43,755,470
Активирања и преноси	-	13,325,487	281,040	16,118,296	(29,724,823)	-
Пренос са/на нематеријална улагања	-	-	-	70,490	(278,175)	(207,685)
Расходовања	-	-	-	(19,954,599)	-	(19,954,599)
Демонтажа	-	-	-	(206,462)	(56,182)	(262,644)
Продаја	-	-	-	(258,976)	-	(258,976)
Пренос на средства намијењена продаји	-	-	-	(16,934)	(105,608)	(122,542)
Остало	-	-	-	(169,598)	64,002	(105,596)
Стање, 30. јун 2021. године	1,756,940	912,659,472	4,194,140	716,102,827	99,184,989	1,733,898,368
Акумулирана исправка вриједности						
Стање, 1. јануар 2020. године	-	537,517,193	2,474,480	504,131,734	-	1,044,123,407
Амортизација за годину	-	16,497,449	380,938	59,580,459	-	76,458,846
Расходовања	-	(3,199,428)	-	(42,036,655)	-	(45,236,083)
Мањак	-	-	-	(366)	-	(366)
Демонтажа	-	-	-	(985,143)	-	(985,143)
Продаја	-	(5,519)	-	(43,925)	-	(49,444)
Пренос на средства намијењена продаји	-	-	-	(251,977)	-	(251,977)
Остало	-	-	-	(3,311)	-	(3,311)
Стање, 31. децембар 2020. године	-	550,809,695	2,855,418	520,390,816	-	1,074,055,929
Стање, 1. јануар 2021. године	-	550,809,695	2,855,418	520,390,816	-	1,074,055,929
Амортизација за период	-	8,326,192	214,352	27,873,863	-	36,414,407
Расходовања	-	-	-	(19,917,802)	-	(19,917,802)
Демонтажа	-	-	-	(262,644)	-	(262,644)
Продаја	-	-	-	(247,446)	-	(247,446)
Пренос на средства намијењена продаји	-	-	-	(16,934)	-	(16,934)
Остало	-	(8)	-	(26,467)	-	(26,475)
Стање, 30. јун 2021. године	-	559,135,879	3,069,770	527,793,386	-	1,089,999,035
Садашња вриједност						
30. јун 2021. године	1,756,940	353,523,593	1,124,370	188,309,441	99,184,989	643,899,333
31. децембар 2020. године	1,756,940	347,860,103	1,034,765	197,210,663	89,136,540	636,999,011

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
14. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА (Наставак)

Основна средства у припреми на дан 30. јуна 2021. године се углавном односе на телекомуникациону опрему, која је набављена, али још није пуштена у функцију. На дан 30. јуна 2021. године не постоје ограничења власништва над некретнинама и опремом Групе. Уговорене, а нереализоване обавезе Групе по основу улагања у некретнине и опрему на дан 30. јуна 2021. године износе укупно 46,730,521 Конвертибилну марку (31. децембар 2020. године: 45,155,240 Конвертибилних марака).

15. УЛАГАЊА У ПРИДРУЖЕНА ДРУШТВА

	Удио	У Конвертибилним маркама	
		30. јун 2021.	31. децембар 2020.
а) Улагања у МТЕЛ д.о.о. Подгорица (Црна Гора):	49%		
- Набавна вриједност улагања у МТЕЛ д.о.о. Подгорица		143,565,421	132,065,141
- Свођење набавне вриједности улагања по основу признавања дијела добитака методом удјела		34,818,943	30,518,002
<i>Улагање у МТЕЛ д.о.о. Подгорица, нето</i>		178,384,364	162,583,143
б) Улагања у МТЕЛ Global д.о.о. Београд (Србија):	41%		
- Набавна вриједност улагања у МТЕЛ Global д.о.о. Београд		32,417,551	29,699,279
- Свођење набавне вриједности улагања по основу признавања дијела губитака методом удјела		(13,211,016)	(11,270,259)
<i>Улагање у МТЕЛ Global д.о.о. Београд, нето</i>		19,206,535	18,429,020
Укупно улагања у придружена друштва		197,590,899	181,012,163

Улагања у придружена друштва у укупном износу од 175,982,972 Конвертибилне марке односе се на набавну вриједност улагања у друштва МТЕЛ д.о.о. Подгорица и МТЕЛ Global д.о.о. Београд.

На дан 30. јуна 2021. године, Група има 49% удјела у друштву МТЕЛ д.о.о. Подгорица, Црна Гора, и 41% удјела у друштву МТЕЛ Global д.о.о. Београд, Република Србија, који се баве пружањем телекомуникационих услуга.

Укупан улог у МТЕЛ д.о.о. Подгорица, након првобитно уговореног износа на име куповине 49% удјела извршене 1. фебруара 2010. године, накнадних докапитализација, као и осталих трошкова који су у директној вези са наведеном трансакцијом, те уносом неновчаног и новчаног улога, износи 143,565,421 Конвертибилну марку. У току овог извјештајног периода, Друштво је извршило и докапитализацију у износу од 11,500,280 Конвертибилних марака чиме није нарушена претходно утврђена власничка структура.

Укупан улог у МТЕЛ Global д.о.о. Београд, Србија, након неновчаног улога у виду права на 100% удјела у друштву Mtel Austria GmbH, чиме је Друштво постало власник 41% удјела, и докапитализације, укупно износи 32,417,551 Конвертибилну марку. У току овог извјештајног периода, Друштво је извршило и докапитализацију у износу од 2,718,272 Конвертибилне марке чиме није нарушена претходно утврђена власничка структура.

Улагања у придружена друштва МТЕЛ д.о.о. Подгорица и МТЕЛ Global д.о.о. Београд рачуноводствено се обухватају примјеном методе удјела. Учешће Групе у добитку придруженог друштва МТЕЛ д.о.о. Подгорица за период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године, износи 4,300,941 Конвертибилну марку, док учешће Групе у губитку придруженог друштва МТЕЛ Global д.о.о. Београд износи 1,940,757 Конвертибилних марака.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
15. УЛАГАЊА У ПРИДРУЖЕНА ДРУШТВА (Наставак)

Кретање на улозима у придруженим друштвима МТЕЛ д.о.о. Подгорица и МТЕЛ Global д.о.о. Београд је било сљедеће:

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 30. јуна 2021.	Година која се завршава 31. децембра 2020.
<i>Стање, 01. јануар</i>	181,012,163	168,846,628
Докапитализација МТЕЛ д.о.о. Подгорица	11,500,280	-
Улагање у МТЕЛ Global д.о.о. Београд	2,718,272	12,028,355
Учешће у добитку придружених друштава који се обрачунава коришћењем методе удјела (<i>Напомена 3.1.а</i>)	2,360,184	137,180
<i>Стање, крај периода/године</i>	197,590,899	181,012,163

16. ОСТАЛА УЛАГАЊА

	Удио	У Конвертибилним маркама	
		30. јун 2021.	31. децембар 2020.
<i>Финансијска имовина која се мјери по фер вриједности кроз остали укупни резултат:</i>			
- Нова банка а.д. Бања Лука	0.02%	5,359	5,359
		5,359	5,359
<i>Финансијска имовина која се мјери по амортизованом трошку:</i>			
- Дугорочне обвезнице Републике Српске		23,309	23,309
- Центар за међународно право и међународну пословну сарадњу д.о.о. Бања Лука	22.97%	400	400
		23,709	23,709
		29,068	29,068

Акције Нове банке а.д. Бања Лука (које чине 0.02% акцијског (основног) капитала банке) котирају на активном, али недовољно развијеном финансијском тржишту Републике Српске, и вредноване су по фер вриједности на датум извјештаја о финансијском положају гдје су промјене у фер вриједности исказане као добици/(губици) у оквиру извјештаја о осталом укупном резултату.

Финансијска имовина која се мјери по амортизованом трошку се односи на обвезнице Републике Српске емитоване од стране Министарства финансија Републике Српске, а по основу плаћања дуга који буџетски корисници имају према Друштву. Обвезнице су издате са роком доспијећа од 15 година, почевши од 31. децембра 2007. године, уз грасе период од 5 година са каматном стопом од 1.5% годишње, и вредноване су по амортизованој вриједности кориштењем ефективне каматне стопе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
17. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА И КРЕДИТИ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
<i>Дугорочни кредити запосленима</i>	69,101	71,113
<i>Минус: Дио дугорочних кредита који доспијева до једне године (Напомена 22)</i>	(69,101)	(70,157)
<i>Укупно дугорочни кредити запосленима</i>	-	956
<i>Остали дугорочни кредити</i>	248,807	265,966
<i>Дио дугорочних кредита који доспијева до једне године</i>	(34,318)	(34,318)
	214,489	231,648
- Остали дугорочни депозити	176,025	176,025
- Остали дугорочни пласмани	10,922	13,120
<i>Укупно остали дугорочни депозити и пласмани</i>	186,947	189,145
Укупно дугорочна потраживања и кредити	401,436	421,749
<i>Минус: Акумулирани импаритетни губитак:</i>		
- исправка вриједности дугорочних кредита запосленима	(3,602)	(3,753)
- исправка вриједности осталих дугорочних кредита	(18,601)	(21,197)
- исправка вриједности дугорочних пласмана	(21,907)	(24,184)
	(44,110)	(49,134)
	357,326	372,615

18. ЗАЛИХЕ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
Материјал	4,818,591	4,379,004
Роба	236,310	210,591
Материјал за везане услуге	11,010,532	12,055,580
Дати аванси за залихе	1,059,035	1,450,158
	17,124,468	18,095,333

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
19. КУПЦИ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
<i>Купци:</i>		
- повезана правна лица (<i>Напомена 35 (а)</i>)	17,088,421	11,583,701
- у земљи	136,569,373	133,457,190
- у иностранству	2,397,921	1,496,565
Бруто потраживања	156,055,715	146,537,456
<i>Минус: Исправка вриједности потраживања за очекиване кредитне губитке</i>	(66,545,286)	(64,101,612)
	89,510,429	82,435,844

Укупна бруто потраживања од купаца на дан 30. јуна 2021. године износе 156,055,715 Конвертибилних марака. Група је примјенила поједностављени приступ у признавању губитака за цјелокупни период трајања за потраживања од купаца и остала потраживања која не садрже значајну компоненту финансирања, груписањем различитих карактеристика купаца и трендова историјских губитака.

Укупна исправка вриједности потраживања на дан 30. јуна 2021. године износи 66,545,286 Конвертибилних марака и представља 42.64% укупне бруто вриједности потраживања од купаца. Промјене на рачунима исправки вриједности потраживања су приказане у *Напомени 21* уз консолидоване финансијске извјештаје.

20. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
Остала потраживања	1,744,822	1,775,565
<i>Минус: Исправка вриједности других потраживања</i>	(502,492)	(498,509)
	1,242,330	1,277,056

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
21. ОБЕЗВРЈЕЂЕЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

	У Конвертибилним маркама		
	Период 1. јануар - 30. јун 2021. и пословна 2020. година		
	Купци (напомена 19)	Друга потраживања (напомена 20)	Укупно
Стање, 1. јануар 2020. године	62,001,843	720,220	62,722,063
Исправке у току године на терет резултата	3,632,442	89,272	3,721,714
Отпис потраживања	(1,970,381)	-	(1,970,381)
Повећања по основу пословне комбинације	347,472	-	347,472
Остало	90,236	(310,983)	(220,747)
Стање, 31. децембар 2020. године	64,101,612	498,509	64,600,121
Стање, 1. јун 2021. године	64,101,612	498,509	64,600,121
Исправке у току периода на терет резултата	2,476,895	-	2,476,895
Исправке у току периода у корист резултата	(484)	-	(484)
Отпис потраживања	(28,754)	-	(28,754)
Остало	(3,983)	3,983	-
Стање, 30. јун 2021. године	66,545,286	502,492	67,047,778

22. ДЕПОЗИТИ И ПОТРАЖИВАЊА ЗА КРЕДИТЕ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
Краткорочно орочени депозити	8,244,340	10,024,848
Кредити запосленима који доспијевају до једне године (Напомена 17)	69,101	70,157
Остали кредити који доспијевају до једне године (Напомена 17)	34,318	34,318
Краткорочни кредити повезаним правним лицима	-	977,915
	8,347,759	11,107,238

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
23. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
Обрачуната потраживања	2,053,280	1,607,183
Уговорна имовина	10,482,648	11,592,286
Унапријед плаћени трошкови	1,882,814	1,142,158
Обрачунате авансне фактуре за потребе обрачуна ПДВ-а	3,157,111	3,119,985
	17,575,853	17,461,612

Обрачуната потраживања се највећим дијелом, у износу од 1,266,142 Конвертибилне марке, односе на процјену међународног саобраћаја и *roaming*-а, која је извршена у складу са интерним обрачунима оствареног саобраћаја, односно обрачуном добијеним од клириншке куће, док се на обрачуната потраживања за процјену попушта по основу *roaming*-а које Група треба да прими по основу обрачунатог међународног саобраћаја са другим операторима односи 385,229 Конвертибилних марака. Уговорна имовина представља право Групе на накнаду у замјену за робу или услуге које је Група пренијела купцу када је то право условљено другим факторима, осим протока времена (нпр. испорука других елемената уговора). Група признаје уговорну имовину углавном из уговора у којима се уређај испоручује у одређеном тренутку у пакету са услугама које се пружају током времена.

24. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
Жиро рачуни	9,132,883	5,211,560
Девизни рачуни	1,689,689	3,930,750
Благајне	40,839	24,285
Готовински еквиваленти	101,569	101,569
	10,964,980	9,268,164

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
25. КАПИТАЛ
Акцијски капитал

Структура акцијског капитала Друштва (по Књизи акционара коју води Централни регистар хартија од вриједности Републике Српске а.д. Бања Лука) на дан 30. јуна 2021. и 31. децембра 2020. године је била сљедећа:

	30. јун 2021.	У %	31. децембар 2020.	У %
Телеком Србија а.д. Београд, Србија	319,428,193	65.01	319,428,193	65.01
Пензијски резервни фонд РС а.д. Бања Лука	43,840,269	8.92	43,840,269	8.92
Фонд за реституцију РС а.д. Бања Лука	24,715,439	5.03	24,715,439	5.03
ДУИФ Кристал инвест а.д. – ОАИФ	12,186,008	2.48	12,861,604	2.62
Future fund	91,213,846	18.56	90,538,250	18.42
Остали акционари				
	491,383,755	100	491,383,755	100

Основни капитал Друштва у износу од 491,383,755 Конвертибилних марака, у потпуности је уплаћен и подијељен на 491,383,755 обичних (редовних) акција, од којих је свака номинална вриједности 1 Конвертибилну марку. Све акције су исте класе са истим правима, обичне и гласе на име. Свака акција даје право на један глас.

Акције Друштва котирају на Бањалучкој берзи хартија од вриједности у Републици Српској (активно, али недовољно развијено финансијско тржиште). Тржишна вриједност једне акције са стањем на дан 30. јуна 2021. године износи 1,14 Конвертибилних марака (31. децембар 2020. године: 0.99 Конвертибилних марака). Зарада и дивиденда по акцији је приказана у *Напомени 36* уз консолидоване финансијске извјештаје.

Законске резерве

Законске резерве на дан 30. јуна 2021. године у износу од 49,265,052 Конвертибилне марке представљају издвајања из расподјеле добитка у складу са чланом 231. Закона о привредним друштвима, и то најмање у висини 5% од добитка текуће године умањене за губитак претходне године, све док те резерве, заједно са резервама капитала, не достигну висину од најмање 10% основног капитала или Статутом одређени већи дио основног капитала.

Законске резерве користе се за покриће губитка, а ако прелазе износ од 10% основног капитала, или Статутом одређеног већег дијела основног капитала, могу се користити и за повећање основног капитала.

Остале резерве – резерве по основу инвестиционе обавезе

Остале резерве на дан 30. јуна 2021. године у износу од 97,791,500 Конвертибилних марака цјелокупно се односе на резерве формиране у току 2008. године, и то на основу уплаћене инвестиционе обавезе већинског власника (Телеком Србија а.д. Београд), као купца већинског пакета акција Друштва.

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године**
26. КАМАТОНОСНИ КРЕДИТИ И ПОЗАЈМИЦЕ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
а) Дугорочни кредити:		
- Новчани кредити	250,330,982	266,640,282
- Кредити за набавке опреме	65,981,404	55,980,997
	316,312,386	322,621,279
б) Остале дугорочне обавезе	6,775,594	10,054,397
Укупно дугорочне обавезе	323,087,980	332,675,676
<i>Минус: текуће доспијеће дугорочних обавеза:</i>		
- дугорочни кредити	(94,937,861)	(91,905,608)
- остале дугорочне обавезе	(3,350,937)	(3,278,803)
Укупно текуће доспијеће дугорочних обавеза	(98,288,798)	(95,184,411)
	224,799,182	237,491,265
в) Краткорочни кредити:		
- Новчани кредити од банака	3,911,660	3,911,660

Просјечна каматна стопа на дугорочне кредите за набавку опреме је у висини шестомјесечног EURIBOR-а увећаног за маржу у распону од 0.5% до 1% годишње (2020. године: шестомјесечни EURIBOR увећан за маржу у распону од 0.5% до 1.0% годишње). За новчане кредите уговорена је каматна стопа по тренутним тржишним условима.

Остале дугорочне обавезе се односе на обавезе за дозволу за кориштење радиофреквенцијског спектра за пружање услуга путем мобилних приступних система издату од стране Регулаторне агенције за комуникације Босне и Херцеговине.

Уговорна валута за све кредите, осим кредита одобрених од Владе Краљевине Шпаније, новчаних кредита и добављача из земље је EUR.

Група измирује све своје обавезе по кредитима у складу са уговореном динамиком, према утврђеним ануитетним плановима. Такође, Група поштује и све остале одредбе из уговора о кредитима и нема кршења било којих одредби уговора који би евентуално захтијевали пријевремену отплату обавеза.

Рочност доспијећа отплата дугорочних кредита:

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
Текућа доспијећа	98,288,798	95,184,411
Између једне и двије године	91,581,306	87,776,723
Између двије и три године	75,422,720	73,750,780
Између три и четири године	34,300,744	49,217,882
Између четири и пет година	12,270,801	11,751,148
Након пет година	11,223,611	14,994,732
Укупно дугорочни дио кредита	224,799,182	237,491,265
	323,087,980	332,675,676

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
27. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ЗАКУПА

	У Конвертибилним маркама		
	30. јун 2021. године и пословна 2020. година		
	Земљиште и објекти	Возила	Укупно
Стање, 1. јануар 2020. године	62,184,331	186,865	62,371,196
Нове набавке	7,747,851	137,286	7,885,137
Трошак камате (<i>Напомена 11</i>)	1,413,165	5,280	1,418,445
Модификација периода закупа	(367,930)	-	(367,930)
Затварање обавезе	(14,504,912)	(96,032)	(14,600,944)
Стање, 31. децембар 2020. године	56,472,505	233,399	56,705,904
Стање, 1. јануар 2021. године	56,472,505	233,399	56,705,904
Нове набавке	4,496,799	87,111	4,583,910
Трошак камате (<i>Напомена 11</i>)	647,171	3,061	650,232
Модификација периода закупа	(231,526)	(1,130)	(109,038)
Затварање обавезе	(7,269,647)	(63,583)	(7,333,230)
Стање, 30. јун 2021. године	54,115,302	258,858	54,374,160
<i>Минус: Дио дугорочних закупа који доспијевају до једне године</i>	(12,826,590)	-	(12,826,590)
Стање, 30. јун 2021. године	41,288,712	258,858	41,547,570

Група је извршила признавање обавеза по основу закупа у складу са захтјевима стандарда МСФИ 16 према којем се обавеза мјери по садашњој вриједности свих плаћања у вези са закупом која нису извршена на дан признавања.

За каматну стопу за обавезе по основу закупа кориштена је стопа коју би Група као закупопримац платила да у сличном року и уз сличне гаранције позајми средства неопходна за набавку имовине сличне вриједности као имовине са правом кориштења у сличном економском окружењу.

28. РАЗГРАНИЧЕНИ ПРИХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
Примљене донације	43,285	49,468
<i>Минус: Краткорочни дио разграниченог прихода</i>	(12,367)	(12,367)
	30,918	37,101

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
28. РАЗГРАНИЧЕНИ ПРИХОДИ (Наставак)

Кретања на разграниченим приходима у периоду од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године и у пословној 2020. години су била сљедећа:

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 30. јуна 2021.	Година која се завршава 31. децембра 2020.
Стање, 1. јануар	49,468	61,835
Смањење у корист осталих прихода	(6,183)	(12,367)
Стање, крај периода/године	43,285	49,468

29. БЕНЕФИЦИЈЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
Бенефиције за запослене		
- дугорочни дио	6,263,126	6,491,502
- краткорочни дио	685,115	671,881
	6,948,241	7,163,383

Дугорочна резервисања за бенефиције за запослене са стањем на дан 30. јуна 2021. године у износу од 6,948,241 Конвертибилну марку се односе на дугорочна и краткорочна резервисања по основу обрачуна садашње вриједности акумулираних права запослених Групе на отпремнине и јубиларне награде, у складу са МРС 19 "Бенефиције за запослене".

Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију и јубиларне награде утврђују се коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања, са актуарским одмјеравањем које се врши на дан извјештаја о финансијском положају.

У складу са наведеним, Група је ангажовала овлашћеног актуара да у име Групе изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде на дан 31. децембра 2020. године. Приликом обрачуна наведене садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде овлашћени актуар је користио сљедеће претпоставке: дисконтна стопа од 3.2% до 3.5% годишње, пројектовани раст зарада у распону од 0.4% до 3.2% годишње, пројектоване године радног стажа за одлазак у пензију 40 година за мушкарце и 35 до 40 година за жене, пројектована флукуација запослених на основу података о историјском кретању запослених у претходном периоду, званично објављене стопе морталитета из окружења, као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремнину и јубиларну награду.

Број мјесечних зарада за јубиларне награде приказан је у табели:

Број година проведених у Друштву	Број зарада
10	0.5
20	1
30	1.5
40	0.5

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
29. БЕНЕФИЦИЈЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ (Наставак)

С обзиром на то да није било значајне флукуације запослених, као ни промјене осталих актуарских претпоставки, у периоду од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуна 2021. године, Група је извршила ажурирање наведеног актуарског обрачуна садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде.

Кретања на дугорочним обавезама за бенефиције за запослене у периоду од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуна 2021. године и пословној 2020. години су била сљедећа:

	Краткорочни дио		У Конвертибилним маркама Дугорочни дио	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
Стање, 1. јануар	671,881	604,280	6,491,502	6,538,326
Резервисања у току периода/године (Напомена 10)	-	70,095	-	426,491
Пренос/Донос на краткорочни дио	228,376	457,985	(228,376)	(457,985)
Исплате у току периода/године	(228,377)	(460,479)	-	(15,330)
Остало	13,235	-	-	-
Стање, крај периода/године	685,115	671,881	6,263,126	6,491,502

30. РЕЗЕРВИСАЊА

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 30. јуна 2021.	Година која се завршава 31. децембра 2020.
Стање, 1. јануар	3,832,683	2,413,829
Резервисања за судске спорове	-	24,000
Укидања резервисања за судске спорове	-	(35,032)
Остала резервисања	-	1,429,886
Стање, крај периода/године	3,832,683	3,832,683

31. ДОБАВЉАЧИ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
Добављачи:		
- повезана правна лица (Напомена 35(а))	10,140,814	3,897,383
- у земљи	60,115,808	53,530,207
- у иностранству	12,312,390	12,199,231
- за нефактурисане инвестиције и услуге	2,386,807	7,204,294
	84,955,819	76,831,115

Обавезе према добављачима су некаматносне. Група редовно измирује своје обавезе према добављачима. Група има политике управљања финансијским ризицима како би осигурала да се обавезе плаћају у уговореним роковима. Просјечан период плаћања обавеза према добављачима у периоду од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године био је 109 дана (31. децембар 2020. године: 86 дана).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
31. ДОБАВЉАЧИ (Наставак)

Старосна структура обавеза према добављачима на дан 30. јуна 2021. године и 31. децембра 2020. године је сљедећа:

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
0-30 дана	70,015,896	55,205,761
31-60 дана	7,628,243	9,887,885
61-120 дана	4,261,354	7,576,104
121-180 дана	1,376,312	3,146,517
181-270 дана	1,165,942	605,038
271-360 дана	508,072	409,810
	84,955,819	76,831,115

32. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
Разграничени приходи од продаје <i>prepaid</i> допуна	5,270,527	3,886,610
Обрачунате обавезе по основу међународног саобраћаја	3,539,966	4,509,166
Обрачунате обавезе по основу дистрибуције медијских садржаја	5,821,047	4,294,468
Обрачунате обавезе по основу осталих трошкова периода	13,924,936	10,147,905
Разграничене авансне фактуре за потребе обрачуна ПДВ-а	2,859,932	2,862,322
Остала пасивна временска разграничења	491,088	343,743
	31,907,496	26,044,214

Обрачунате обавезе по основу међународног саобраћаја, које на дан 30. јуна 2021. године износе 3,539,966 Конвертибилних марака, у највећем дијелу се односе на процјену попушта по основу роминга који је Група остварила са повезаним правним лицима.

Обрачунате обавезе по основу осталих трошкова периода које на дан 30. јуна 2021. године, износе 13,924,936 Конвертибилних марака, представљају трошкове периода за које постоје довољна сазнања о постојању и настанку истих, али до дана састављања консолидованих финансијских извјештаја, Група није примила коначну фактуру за примљене услуге или добра.

33. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
Примљени аванси и пренаплате од купаца	1,948,880	1,869,279
Обавезе за порезе, царине и дажбине на терет трошкова	280,103	293,726
Обавезе за порез на додатну вриједност	4,509,337	3,149,148
Обавезе према запосленима	6,671,484	792,273
Обавезе за стицање учешћа у капиталу	11,579,179	12,250,355
Обавезе за ТВ права	19,024,461	15,235,487
Друге обавезе	1,856,699	1,929,696
	45,870,143	35,519,964

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године**
34. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК
(а) Компоненте пореза на добитак

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 30. јуна	
	2021.	2020.
Текући порески расход периода	2,871,067	2,499,977
Одложени порески расход - повећање одложених пореских средстава	(31,580)	(75,094)
Одложени порески приход – повећање/(смањење) одложених пореских обавеза	93,628	(500,413)
	2,933,115	1,924,470

(б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања прије опорезивања и прописане пореске стопе

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 30. јуна	
	2021.	2020.
<i>Добитак прије опорезивања</i>	31,005,754	16,397,136
Порез на добитак	3,292,158	1,639,714
<i>Усклађивања расхода/прихода:</i>		
- ефекат неопорезивих прихода	(446,937)	(283,479)
- ефекат неопорезивих прихода по основу искњижавања имовине и обавеза (напомена б)		-
- ефекат непризнатих трошкова	25,846	1,143,742
- ефекат привремених разлика	62,048	(575,507)
- ефекат признавања неискоришћених пореских кредита по основу пренијетих пореских губитака	-	-
<i>Порез на добитак</i>	2,933,115	1,924,470
<i>Ефективна пореска стопа за период</i>	9.46%	11.74%

(в) Одложена пореска средства

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 30. јуна 2021.	Година која се завршава 31. децембра 2020.
<i>Стање, 1. јануар</i>	1,036,833	951,520
Повећање одложених пореских средстава	31,580	31,532
Одложена пореска средства ранијег периода призната у текућем периоду	-	53,781
<i>Стање, крај периода/године</i>	1,068,413	1,036,833

34. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (Наставак)
(г) Одложене пореске обавезе

У Конвертибилним маркама
30. јун 31. децембар

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године

	2021.	2020.
<i>Стање, 1. јануар</i>	(10,691,455)	(9,455,034)
Повећање одложених пореских обавеза у току године	(442,450)	(1,134,091)
Иницијално признавање одложених пореза по основу пословне комбинације	-	(766,685)
Смањење одложених пореза по основу пословне комбинације	348,822	664,355
<i>Стање, крај периода/године</i>	(10,785,083)	(10,691,455)

(д) Текућа пореска потраживања

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
Потраживања за преплаћени порез на добитак	1,003,041	497,429
<i>Стање, крај периода/године</i>	1,003,041	497,429

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
35. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА

Већински власник Групе је друштво Телеком Србија а.д. Београд, чији је већински власник Република Србија. Сљедећа салда потраживања и обавеза су произашла из трансакција обављених са повезаним странама:

а) ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ

У Конвертибилним маркама

30. јун 2021.

	Матично друштво	Придružена друштва	Друге повезане стране	УКУПНО
Капитализована ТВ права	13,291,066	-	1,901,067	15,192,133
Некретнине и опрема	-	48,896	-	48,896
Укупно стална средства	13,291,066	48,896	1,901,067	15,241,029
Потраживања од купаца	11,355,737	4,537,242	1,195,442	17,088,421
Потраживања за камате	-	89,359	-	89,359
Потраживања за дивиденду	-	-	-	-
Обрачунати, а нефактурисани приходи из међународног саобраћаја	840,679	176,242	-	1,016,921
Краткорочни кредити	-	-	-	-
Остала краткорочна потраживања	663	-	-	663
Укупно потраживања	12,197,079	4,802,843	1,195,442	18,195,364
Укупно	25,488,145	4,851,739	3,096,509	33,436,393
Обавезе према добављачима	(9,929,235)	(131,834)	(79,745)	(10,140,814)
Обрачунати (процијењени) трошкови	(3,325,779)	(1,649,471)	(572,446)	(5,547,696)
Обавезе за ТВ права	(12,034,804)	-	(3,764,957)	(15,799,761)
Обавезе за дивиденду	(38,347,342)	-	-	(38,347,342)
Укупно обавезе	(63,637,160)	(1,781,305)	(4,417,148)	(69,835,613)
Нето потраживања / (обавезе)	(38,149,015)	3,070,434	(1,320,639)	(36,399,220)

У Конвертибилним маркама

31. децембар 2020.

	Матично друштво	Придružена друштва	Друге повезане стране	УКУПНО
Капитализована ТВ права	4,696,373	-	10,158,245	14,854,618
Некретнине и опрема	-	1,373,579	-	1,373,579
Укупно стална средства	4,696,373	1,373,579	10,158,245	16,228,197
Потраживања од купаца	6,579,815	4,380,107	623,779	11,583,701
Потраживања за камате	-	81,168	-	81,168
Потраживања за дивиденду	-	-	-	-
Обрачунати, а нефактурисани приходи из међународног саобраћаја	757,393	174,577	-	931,970
Краткорочни кредити	-	977,915	-	977,915
Остала краткорочна потраживања	-	-	-	-
Укупно потраживања	7,337,208	5,613,767	623,779	13,574,754
Укупно	12,033,581	6,987,346	10,782,024	29,802,951
Обавезе према добављачима	(3,550,910)	(265,986)	(80,487)	(3,897,383)
Обрачунати (процијењени) трошкови	(1,552,643)	(2,184,595)	(471,644)	(4,208,882)
Обавезе за ТВ права	(1,881,806)	-	(4,121,489)	(6,003,295)
Обавезе за дивиденду	(15,509,344)	-	-	(15,509,344)
Укупно обавезе	(22,494,703)	(2,450,581)	(4,673,620)	(29,618,904)
Нето потраживања / (обавезе)	(10,461,122)	4,536,765	6,108,404	184,047

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
35. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА (Наставак)
(б) ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТКУ И ГУБИТКУ И ОСТАЛОМ УКУПНОМ РЕЗУЛТАТУ

Период који се завршава 30. јуна 2021. године	У Конвертибилним маркама			
	Матично друштво	Придružена друштва	Друге повезане стране	УКУПНО
Приходи од продаје робе и услуга	11,941,499	1,201,626	713,355	13,856,480
Приходи од камата	-	8,191	-	8,191
Остали пословни приходи	25,134	12,876	-	38,010
Укупно приходи	11,966,633	1,222,693	713,355	13,902,681
Трошкови остварени са повезаним правним лицима	(9,778,804)	(819,707)	(1,590,337)	(12,188,848)
Укупно расходи	(9,778,804)	(819,707)	(1,590,337)	(12,188,848)
Нето приходи/(расходи)	2,187,829	402,986	(876,982)	1,713,833
Период који се завршава 30. јуна 2020. године	У Конвертибилним маркама			
	Матично друштво	Придružена друштва	Друге повезане стране	УКУПНО
Приходи од продаје робе и услуга	13,744,763	1,097,883	86,009	14,928,655
Приходи од камата	-	-	-	-
Остали пословни приходи	-	-	-	-
Укупно приходи	13,744,763	1,097,883	86,009	14,928,655
Трошкови остварени са повезаним правним лицима	(8,434,042)	(833,987)	(1,493,633)	(10,761,662)
Укупно расходи	(8,434,042)	(833,987)	(1,493,633)	(10,761,662)
Нето приходи/(расходи)	5,310,721	263,896	(1,407,624)	4,166,993

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
35. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА (Наставак)
(б) ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТКУ И ГУБИТКУ И ОСТАЛОМ УКУПНОМ РЕЗУЛТАТУ (Наставак)

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 30. јуна 2021.	Период који се завршава 30. јуна 2020.
Краткорочна примања кључног руководећег особља:		
- Извршни одбор и управа повезаних правних лица	(915,556)	(838,169)
- Управни одбор	(148,105)	(147,795)
- Одбор за ревизију	(36,191)	(32,197)
- Надзорни одбор	(49,244)	(36,896)
	(1,149,095)	(1,055,057)

Кључно руководеће особље не прима накнаде за додатне дугорочне бенефиције, односно бенефиције по престанку запослења, осим бенефиција објелодањених у *Напомени 3.14.*

Трансакције са повезаним лицима су вредноване под истим или сличним комерцијалним условима као и трансакције са другим правним лицима. На дан састављања ових консолидованих финансијских извјештаја, Група нема очекиваних кредитних губитака по основу којих би се извршила исправка вриједности потраживања од повезаних правних лица.

36. ЗАРАДА И ДИВИДЕНДА ПО АКЦИЈИ

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 30. јуна 2021.	2020.
Нето добитак обрачунског периода	28,072,640	14,472,665
Просјечан пондерисан број издатих акција	491,383,755	491,383,755
Зарада по акцији (основна и разријеђена)	0.0571	0.0295

Дана 21. јуна 2021. године Скупштина акционара Друштва је донијела Одлуку о расподјели преосталог дијела добити из 2020. године, по којој је извршена расподјела добити власницима капитала у износу од 48,212,756 Конвертибилних марака (0.0981163 Конвертибилне марке дивиденде по акцији).

Обавезе за преостале неисплаћене дивиденде акционарима на дан 30. јуна 2021. године износе 57,240,385 Конвертибилних марака (31. децембар 2020. године: 22,995,752 Конвертибилне марке).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године

37. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

Судски спорови

Група се повремено јавља као тужена страна у споровима које физичка и правна лица воде против Групе. Процијењене потенцијалне обавезе Групе по судским споровима у којима је Група тужена страна на дан 30. јуна 2021. године износе укупно 62,501,808 Конвертибилних марака, не укључујући ефекте потенцијалних затезних камата и трошкова судских спорова.

Најзначајнији спор је онај у којем се као тужилац јавља *Crumb group* д.о.о. Бијељина у износу од 42 милиона Конвертибилних марака. Управа користи правне савјете за горе наведени спор, на основу којих вјерује да је вјероватноћа негативног исхода по Друштво мала, с обзиром на чињеницу да не постоји ваљан правни основ за наведени спор.

Увјерење о неоснованости тужбеног захтјева усмјереног против Друштва, Управа темељи на чињеницама да су у овом случају надлежни органи, у законом предвиђеном поступку, већ утврдили да противправности на страни Друштва није било. Управа, даље, не очекује да ће коначан исход наведеног спора значајно угрозити материјално-финансијско пословање Друштва. На основу наведених чињеница Друштво није евидентирало резервисања по основу датог спора, нити сматра да су даља објелодањивања неопходна.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ
38.1. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Група задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидивој будућности, како би очувала оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а акционарима обезбиједи дивиденде, док истовремено Група прати капитал на основу коефицијента задужености.

Менаџмент Групе прегледа структуру капитала по потреби. На основу тог прегледа Група уравнотежава структуру капитала преко нових дугорочних инвестиција, као и узимања нових кредита или откупа постојећих. Цјелокупна стратегија Групе за управљање капиталом је непромијењена.

38.1.1. Рацио укупне задужености према капиталу

Показатељи задужености Групе са стањем на крају периода/године били су сљедећи:

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
Задуженост (а)	326,999,640	336,587,336
Готовина и готовински еквиваленти	(19,134,030)	(19,217,725)
Нето задуженост	307,865,610	317,369,611
Капитал (б)	662,772,403	682,900,887
Рацио укупног дуговања према капиталу	46.45%	46.47%

(а) Задуженост се односи на дугорочне кредитне обавезе, као и текућа доспијећа дугорочних кредитних обавеза.

(б) Капитал укључује акцијски капитал, резерве, нераспоређени добитак и губитке од финансијске имовине мјерене по фер вриједности кроз остали укупни резултат.

38.1.2. Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Значајне рачуноводствене политике и усвојена начела, укључујући критеријум за признавање, основе мјерења и основе признавања прихода и расхода за сваку категорију финансијске имовине, финансијских обавеза и капитала, детаљније су објашњене у *Напомени 3* уз консолидоване финансијске извјештаје.

38.2. Категорије финансијских инструмената

Категорије финансијских инструмената на дан 30. јуна 2021. и 31. децембра 2020. године су приказане у наредној табели:

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
Финансијска имовина		
Финансијска имовина чија се фер вриједност мјери по амортизованом трошку	110,446,533	104,484,626
Финансијска имовина чија се фер вриједност мјери кроз остали укупни резултат	5,359	5,359
	110,451,892	104,489,985
Финансијске обавезе по амортизованој вриједности	594,910,408	556,433,773

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године**
38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)
38.3. Циљеви управљања финансијским ризицима

У свом редовном пословању, Група је, у различитом обиму, изложена одређеним финансијским ризицима, и то: тржишном ризику (који обухвата ризик од промјене курса страних валута, ризик од промјене каматних стопа и ризик од промјене цијена), ризику ликвидности и кредитном ризику. Управљање ризицима у Групи је усмјерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Групе у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта. Управљање ризицима дефинисано је рачуноводственим политикама Групе.

У периоду од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуна 2021. године, Група није ступала у трансакције са изведеним финансијским инструментима (дериватима), као што су свопови каматних стопа или форварди.

(1) Тржишни ризик
(a) Ризик од промјене курса страних валута

Иако дио својих трансакција Група обавља у страним валутама, менаџмент Групе сматра да Група није значајно изложена ризику од промјене курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, јер углавном обавља своје пословне трансакције у локалној валути (Конвертибилна марка), као и у EUR за који је Конвертибилна марка везана фиксним валутним курсом (1 EUR = 1.95583 Конвертибилне марке).

У складу са наведеним, менаџмент Групе није вршио анализу осјетљивости на промјене курса страних валута, изузев за промјене USD, јер има одређене обавезе у тој страниј валути.

Књиговодствена вриједност финансијске имовине и обавеза Групе у страним валутама на дан извјештавања је следећа:

	Имовина		У Конвертибилним маркама Обавезе	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
EUR	16,079,234	11,103,786	191,464,384	200,259,507
USD	383,391	361,542	4,932,657	3,431,184
CHF	2,550	3,557	-	-
GBP	-	2,367	-	-
HRK	2,256	287	-	-
RSD	520,077	1,315,846	-	-
SEK	164	332	-	-
	16,987,672	12,787,717	196,397,041	203,690,691

Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости на промјене курса страних валута је урађена највећим дијелом на USD, и одређена на основу изложености ризику промјене курса страних валута на крају извјештајног периода.

Уколико би се курс страних валута повећао/смањео за 10%, нето добитак Групе за период од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуна 2021. године био би већи/мањи за износ од 14,531 Конвертибилну марку (за период од шест мјесеци који се завршава на дан 30. јуна 2020. године: 4,286 Конвертибилних марака).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године

38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)

38.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)

(1) Тржишни ризик (Наставак)

(б) Ризик од промјене каматних стопа

Група је изложена разним ризицима који, кроз ефекте промјена висине тржишних каматних стопа, дјелују на њен финансијски положај и токове готовине. С обзиром да Група нема значајну каматноснону имовину, приходи Групе су у значајној мјери независни од промјене тржишних каматних стопа.

Ризик Групе од промјена каматних стопа проистиче првенствено из обавеза по основу примљених дугорочних кредита од добављача. Кредити примљени по промјенљивим каматним стопама излажу Групу каматном ризику токова готовине, док кредити примљени по фиксним каматним стопама излажу Групу ризику промјене фер вриједности каматних стопа.

Током периода од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године, највећи дио обавеза по кредитима био је са варијабилном каматном стопом, која је везана за EURIBOR. Обавезе по кредитима са промјенљивим каматним стопама су највећим дијелом у страниј валути (EUR).

Група врши анализу изложености ризику од промјене каматних стопа на динамичкој основи узимајући у обзир алтернативне изворе финансирања и рефинансирања, прије свега за дугорочне обавезе, јер оне представљају најзначајнију каматноснону позицију. Група још увијек не врши своп промјенљиве за фиксну каматну стопу или обрнуто, али предузима одговарајуће мјере ради обезбјеђења кредита од банака под повољнијим условима.

Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости на промјене каматних стопа је одређена на основу изложености каматних стопа недеривативних инструмената на крају извјештајног периода. За промјенљиве каматне стопе обавеза, анализа је припремљена под претпоставком да је неизмирени износ обавеза на крају извјештајног периода био неизмирени у току цијелог извјештајног периода.

У случају да је каматна стопа на обавезе по новчаним и робним кредитима у току извјештајног периода била већа/мања за 10%, уз остале непромијењене варијабле, нето добитак Групе за период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године био би мањи/већи за износ од 310,573 Конвертибилне марке (за период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2020. године: 320,563 Конвертибилне марке) као резултат већег/мањег расхода камата.

(в) Ризик од промјене цијена капитала

Током извјештајног периода од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године, Група је изложена одређеном ризику од промјена цијена власничких хартија од вриједности. Наведена улагања се држе више за стратегијске сврхе, него за сврхе дневног трговања, и њима се активно не тргује.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)
38.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)
(2) Ризик ликвидности

Управљање ликвидношћу је централизовано на нивоу Групе. За управљање ризиком ликвидности одговоран је менаџмент Групе који је успоставио одређене процедуре у вези са дугорочним и краткорочним управљањем ризиком ликвидности.

Група својом имовином и обавезама управља на начин који јој обезбјеђује да у сваком тренутку испуњава све своје обавезе.

Група располаже довољним износом високо ликвидних средстава (готовина и готовински еквиваленти), као и континуираним приливом новчаних средстава од реализације услуга који омогућава да своје обавезе измирује у року доспијећа.

Група не користи финансијске деривате.

У циљу управљања ризиком ликвидности, Група је усвојила финансијске политике којима је дефинисана дисперзија у нивоима одлучивања приликом набавке одређених добара/услуга. Ова дисперзија је обезбијеђена утврђивањем лимита до којих поједина лица или органи у Групи одлучују о некој набавци.

Рочност доспијећа финансијске имовине и обавеза Групе на дан 30. јуна 2021. и 31. децембра 2020. године:

Финансијска имовина
30. јун 2021.
Без камата
-Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)
Са фиксном каматном стопом
-Фер вриједност по амортизованом трошку
Укупно
31. децембар 2020.
Без камата
-Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)
Са фиксном каматном стопом
-Фер вриједност по амортизованом трошку
Укупно

	У Конвертибилним маркама					Укупно
	До 3 мјесеца	3-12 мјесеци	1-2 године	2-5 година	преко 5 година	
30. јун 2021.						
<i>Без камата</i>						
<i>-Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)</i>	102,097,015	-	-	-	-	102,097,015
<i>Са фиксном каматном стопом</i>						
<i>-Фер вриједност по амортизованом трошку</i>	8,193,176	173,685	45,149	105,002	242,256	8,759,268
Укупно	110,290,191	173,685	45,149	105,002	242,256	110,856,283
31. децембар 2020.						
<i>Без камата</i>						
<i>-Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)</i>	94,270,286	-	-	-	-	94,270,286
<i>Са фиксном каматном стопом</i>						
<i>-Фер вриједност по амортизованом трошку</i>	9,969,595	175,254	46,105	114,188	259,335	10,564,477
Укупно	104,239,881	175,254	46,105	114,188	259,335	104,834,763

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године**
38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)
38.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)
(2) Ризик ликвидности (Наставак)

Финансијске обавезе	У Конвертибилним маркама					
	До 3 мјесеца	3-12 мјесеци	1-2 године	2-5 година	преко 5 година	Укупно
30. јун 2021.						
<i>Остале обавезе по амортизованом трошку</i>						
-Без камата	144,090,138	30,263,047	20,915,143	18,129,678	209,596	213,607,602
-Инструменти по варијабилној каматној стопи	33,505,943	70,470,533	91,582,886	125,041,808	11,358,488	331,959,658
-Инструменти по фиксној каматној стопи	3,549,587	13,648,877	19,138,886	21,912,372	6,403,944	64,653,666
Укупно	181,145,668	114,382,457	131,636,915	165,083,858	17,972,028	610,220,926
31. децембар 2020.						
<i>Остале обавезе по амортизованом трошку</i>						
-Без камата	96,633,116	32,251,984	11,379,123	20,791,516	2,137,027	163,192,766
-Инструменти по варијабилној каматној стопи	21,570,027	79,809,751	88,244,532	135,092,916	15,245,993	339,963,219
-Инструменти по фиксној каматној стопи	3,517,457	13,356,611	18,641,570	29,370,704	8,380,063	73,266,405
Укупно	121,720,600	125,418,346	118,265,225	185,255,136	25,763,083	576,422,390

Преглед доспијећа финансијских инструмената (имовине и обавеза) је направљен на основу недисконтованих новчаних токова финансијске имовине и обавеза, укључујући и камате на ту имовину које ће бити зарађене (осим на средства за која Група очекује да ће се новчани ток појавити у другом периоду), односно на основу најранијег датума када се од Групе може тражити да плати насталу обавезу.

Износи укључени у претходне табеле за финансијске инструменте (имовину и обавезе) по варијабилним каматним стопама могу бити предмет промјене уколико се промјене у варијабилним каматним стопама буду разликовале од процијењених каматних стопа утврђених на крају извјештајног периода.

(3) Кредитни ризик

Кредитни ризик се односи на ризик да друга страна неће испунити своје уговорне обавезе према Групи, што ће резултовати финансијским губитком Групе. Група је усвојила политике у вези са праћењем кредитне способности партнера, као и захтијевања одређених обезбјеђења (колатерала), у случајевима гдје је то могуће, а у циљу смањивања ризика од потенцијалних финансијских губитака насталих неиспуњавањем одређених уговорних обавеза.

Кредитни ризик настаје код потраживања од правних и физичких лица, готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, као и преузетих обавеза.

Група је изложена кредитном ризику у ограниченој мјери. Обезбјеђење од кредитног ризика успостављено је предузимањем одређених мјера и активности на нивоу Групе. У случају неблаговременог измиривања обавеза корисника услуга према Групи, истима се онемогућава даље коришћење услуга.

Поред тога, Група нема значајну концентрацију кредитног ризика у вези са потраживањима, јер има велики број међусобно неповезаних купаца са појединачно малим износима дуговања. Поред онемогућавања даљег коришћења услуга, користе се и слједећи механизми наплате: репрограмирање дуга, компензације са правним лицима, утужења, вансудска поравнања и остало.

Наплата кредита датих запосленима у Групи се обезбјеђује кроз административне забране, односно умањење плата за адекватан износ рата, док запослени који напуштају Групу, уговором регулишу начин исплате преосталог дијела износа кредита у тренутку одласка из Групе.

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године**
38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)
38.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)
(3) Кредитни ризик (Наставак)

У циљу минимизирања кредитног ризика, Група је развила и одржавала оцјену кредитног ризика Групе како би категоризовала изложености према степену ризика неиспуњавања обавеза. Информације о кредитном рејтингу пружају доступне независне рејтинг агенције, у случају да нису доступне, Група користи друге јавно доступне финансијске информације и властите податке о трговању Групе како би оцијенили своје главне купце и остале дужнике. Изложеност Групе и кредитни рејтинг уговорених страна се континуирано прате и укупна вриједност закључених трансакција се шири међу одобреним партнерима.

Тренутни оквир за оцјену кредитног ризика Групе састоји се од сљедећих категорија:

Категорије	Опис	Основе за признавање очекиваних кредитних губитака
Приходуюјући	Уговорена страна има низак ризик од неиспуњавања обавеза и нема доспјеле износе	12-мјесечни очекивани кредитни губици
Сумњива	Износ је у кашњењу >30 дана или је дошло до значајног повећања кредитног ризика од почетног признавања	Животни вијек очекиваног кредитног губитка – без исправке
Неиспуњење обавезе	Износ је у кашњењу >60 дана или постоје докази који указују на то да је имовину потребно умањити	Животни вијек очекиваног кредитног губитка – са исправком
Отпис	Постоје докази који указују да је дужник у озбиљним финансијским потешкоћама и да Група нема реалне изгледе за опоравак	Отписани износ

Табеле у наставку приказују кредитни квалитет финансијских средстава Групе, уговорених средстава и уговора о финансијским гаранцијама, као и максималну изложеност Групе кредитном ризику према оцјенама за кредитни ризик.

30. јун 2021.	Напомена	Екстерна класификација	Интерна класификација	12-мјесечни или очекивани животни вијек кредитног губитка?	Бруто износ	Исправка вриједности	Нето износ
Дугорочна потраживања и кредити	17	Н/П	Приходуюјући и неприходуюјући	Животни вијек	8,749,195	44,110	8,705,085
Купци	19	Н/П	Приходуюјући и неприходуюјући	Животни вијек	156,055,715	66,545,286	89,510,429
Друга потраживања	20	Н/П	Приходуюјући и неприходуюјући		1,744,822	502,492	1,242,330
Готовина и готовински еквиваленти	24	Н/П	Приходуюјући		10,964,980	-	10,964,980
Финансијска средства која се накнадно вреднују по амортизованом вриједности	16	Н/П	Приходуюјући		23,709	-	23,709
Фер вриједност кроз осталу свеобухватну добит	16	Н/П	Приходуюјући		26,600	21,241	5,359
					177,565,021	67,113,129	110,451,892

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)
38.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)
(4) Фер вриједност

Фер вриједност финансијских средстава која нису вреднована по фер вриједности

Изузев као што је наведено у наредним табелама, менаџмент Групе сматра да књиговодствена вриједност финансијских средстава и финансијских обавеза, признатих у приложеним консолидованим финансијским извјештајима, апроксимира њиховој фер вриједности.

	30. јун 2021.		31. децембар 2020.	
	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност
<i>Финансијска имовина:</i>				
Финансијска имовина чија се фер вриједност мјери по амортизованом трошку	23,309	22,424	23,309	22,424
Укупно	23,309	22,424	23,309	22,424

Претпоставке које су коришћене за процјену тренутне тржишне вриједности финансијских средстава/обавеза су сљедеће:

- За краткорочне пласмане, позајмице и обавезе, књиговодствена вриједност је приближна фер вриједности због њиховог кратког рока доспијећа.
- За дугорочне пласмане и обавезе за израчунавање фер вриједности користи се метод дисконтовања будућих новчаних токова по тренутној тржишној каматној стопи, која је на располагању Групи за сличне финансијске инструменте.
- За хартије од вриједности расположиве за продају којима се тргује на активном тржишту израчунавање фер вриједности се врши на основу последње тржишне цијене наведених хартија од вриједности.

Наредна табела представља анализу финансијских инструмената који су вредновани након почетног признавања по фер вриједности груписане у нивое од 1 до 3 у зависности од степена могућности процјене фер вриједности.

- Ниво 1 одмјеравања фер вриједности произлази из котиране тржишне цијене (некориговане) на активним тржиштима за идентичну имовину и обавезе.
- Ниво 2 одмјеравања фер вриједности произлази из улазних параметара, различитих од котиране тржишне цијене обухваћене Нивоом 1, а које су видљиве из средстава или обавеза, директно (на примјер, цијена) или индиректно (на примјер, проистекло из цијене).
- Ниво 3 одмјеравања фер вриједности произлази из техника процјењивања које укључују улазне параметре за финансијска средства или обавезе, а који представљају податке који се не могу наћи на тржишту (неистражени улазни параметри).

	У Конвертибилним маркама			Укупно
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
<i>Финансијска имовина:</i>				
Финансијска имовина чија се фер вриједност мјери кроз остали укупни резултат (Напомена 16)	5,359	-	-	5,359
Укупно	5,359	-	-	5,359

Укупни добици приказани у укупном осталом резултату се односе на финансијска средства чија се фер вриједност мјери кроз остали укупни резултат (Нова банка а.д. Бања Лука, *Напомена 16*).

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године**
39. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА
39.1. Информације о сегментима

На дан 30. јуна 2021. године, извјештајни сегменти Групе, у складу са МСФИ 8, су сљедећи:

1. Фиксна мрежа и интернет, и
2. Мобилна мрежа.

39.2. Приходи и резултати сегмената

Приходи и резултати сегмената за период од шест мјесеци који завршава 30. јуна 2021. године дати су у прегледу који слиједи:

30. јун 2021. године	У Конвертибилним маркама		
	Фиксна мрежа	Мобилна мрежа	Укупно
Приходи од продаје робе и услуга	117,000,838	122,060,196	239,061,034
Остали пословни приходи	2,098,652	1,867,875	3,966,527
Интерни обрачун између сегмената	34,243,420	14,176,968	48,420,388
Трошкови материјала, робе и везаних услуга	(6,840,958)	(23,045,265)	(29,886,223)
Трошкови запослених	(24,855,728)	(19,397,143)	(44,252,871)
Трошкови амортизације	(41,071,946)	(23,645,785)	(64,717,731)
Трошкови производних услуга	(38,792,244)	(16,916,590)	(55,708,834)
Остали пословни расходи	(5,404,915)	(8,467,585)	(13,872,500)
Финансијски приходи - каматносни	253,633	196,099	449,732
Финансијски приходи - остали	67,656	58,957	126,613
Обезвјеђење финансијских средстава	(1,365,041)	(1,111,854)	(2,476,895)
Финансијски расходи	(2,052,741)	(1,990,834)	(4,043,575)
Интерни обрачун између сегмената	(14,176,968)	(34,243,420)	(48,420,388)
Учешће у резултату придружених друштава	1,155,217	1,205,261	2,360,478
Добитак прије опорезивања	20,258,875	10,746,880	31,005,755
Порез на добитак	(1,916,470)	(1,016,645)	(2,933,115)
Нето добитак	18,342,405	9,730,235	28,072,640

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године**
39. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (Наставак)
39.2. Приходи и резултати сегмената (Наставак)

Приходи и резултати сегмената за период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2020. године дати су у прегледу који слиједи:

30. јун 2020. године	Фиксна мрежа	Мобилна мрежа	Укупно
Приходи од продаје робе и услуга	117,195,601	115,641,479	232,837,080
Остали пословни приходи	2,556,026	1,478,118	4,034,144
Интерни обрачун између сегмената	34,194,381	17,891,614	52,085,995
Трошкови материјала, робе и везаних услуга	(8,181,369)	(22,637,219)	(30,818,588)
Трошкови запослених	(21,052,052)	(22,141,616)	(43,193,668)
Трошкови амортизације	(43,898,985)	(25,923,673)	(69,822,658)
Трошкови производних услуга	(37,140,526)	(16,297,630)	(53,438,156)
Остали пословни расходи	(5,752,146)	(9,080,401)	(14,832,547)
Финансијски приходи - каматносни	170,172	152,753	322,925
Финансијски приходи - остали	74,896	98,525	173,421
Обезвређење финансијских средстава	(1,339,103)	(1,700,726)	(3,039,829)
Финансијски расходи	(1,754,277)	(2,405,290)	(4,159,567)
Интерни обрачун између сегмената	(17,891,614)	(34,194,381)	(52,085,995)
Учешће у резултату придружених друштава	(636,857)	(1,028,565)	(1,665,422)
Добитак прије опорезивања	16,544,147	(147,012)	16,397,135
Порез на добитак	(1,924,470)	-	(1,924,470)
Нето добитак	14,619,677	(147,012)	14,472,665

Приходи и резултати сегмената приказани у претходним табелама (за период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. и 30. јуна 2020. године) представљају приходе генерисане од продаје екстерним купцима. Приходи између сегмената у току периода су елиминисани.

Рачуноводствене политике извјештајних сегмената су идентичне као и рачуноводствене политике Групе описане у *Напомени 3*.

Добитак сегмента представља профит сваког сегмента, са укљученом алокацијом свих трошкова и то на бази прихода остварених од стране сваког сегмента посебно. То представља критеријум по којем се извјештава према руководиоцима надлежним за доношење кључних одлука, у циљу алокације адекватних ресурса сегментима, као и анализе њихових резултата.

Приходи Групе од главних услуга су детаљно приказани у *Напомени 5* уз консолидоване финансијске извјештаје.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
39. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (Наставак)
39.3. Капитална улагања сегмената

Капитална улагања сегмената у току периода су сљедећа:

	У Конвертибилним маркама		
	Фиксна мрежа	Мобилна мрежа	Укупно
30. јун 2021. године			
Капитална улагања (Напомене 12, 13 и 14)	48,523,989	25,522,267	74,046,256
30. јун 2020. године			
Капитална улагања (Напомене 12, 13 и 14)	58,052,524	11,508,124	69,560,648

Капитална улагања обухватају набавке нематеријалних улагања, имовине са правом кориштења, некретнина и опреме у току извјештајног периода.

40. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додатну вриједност, порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису били примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда; док су прописи којим се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје.

Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер. Често постоје разлике у мишљењу међу државним министарствима и организацијама везано за правну интерпретацију законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на примјер, питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења менаџмента. Као резултат изнесеног, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Групи може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. У складу са Законом о Пореској управи Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од тренутка када је обавеза настала. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом.

Поред наведеног, Група има значајне трансакције са повезаним правним лицима. Иако менаџмент Групе сматра да Група посједује довољну и адекватну пратећу документацију у вези са трансферним цијенама, постоји неизвјесност да се захтјеви и тумачења пореских и других органа разликују од тумачења менаџмента. Менаџмент Групе сматра да евентуална различита тумачења неће имати материјално значајних посљедица по консолидоване финансијске извјештаје Групе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од шест мјесеци који се завршава 30. јуна 2021. године
41. ТЕКУЋА ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА И ЊЕН УТИЦАЈ НА ПОСЛОВАЊЕ ГРУПЕ

Брзо ширење вируса *Covid-19* и његови друштвени и економски ефекти у Републици Српској, као и на глобалном плану могу за посљедицу имати значајан утицај на пословање свих привредних субјеката.

Група редовно прати дешавања у вези са ширењем вируса *Covid-19*, као и утицај на макроекономско окружење и пословање Групе, те спроводи све неопходне мјере како би минимизирало утицај пандемије на пословање. На дан издавања ових финансијских извештаја, Група и даље испуњава своје обавезе о року доспијећа, те континуирано пружа услуге својим клијентима.

42. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примијењени за прерачун девизних позиција извештаја о финансијском положају у Конвертибилне марке, за поједине главне валуте су били сљедећи:

	У Конвертибилним маркама	
	30. јун 2021.	31. децембар 2020.
Евро (EUR)	1.95583	1.95583
Динар (RSD)	0.01664	0.01663
Амерички долар (USD)	1.64521	1.59257
Швајцарски франак (CHF)	1.78370	1.80145